

UHUSIANO Tiedote/Newsletter 1/2002

Suomalais-tansanialaista kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyötä
Finnish-Tanzanian NGO Development Co-operation

Katti Ka-Batembo

Sisältö

1 Pääkirjoitus

Sukella swahiliin

2 Näköalapaikalla kahteen kulttuuriin
Tia Teckenberg

11 Sukellus swahiliin
Elina Puhto

14 Suomen kielen opiskelua Hombozan
vuorilla
Sinikka Wikström

17 Miten Tansania-yhteistyö on muuttumassa
Tiina Kontinen

20 Vaasan hankkeiden arviointiraportti
Eustella Bhalalusesa

26 Järjestöesittely: Aurinkokeittäjät

28 Tansanialainen tuulahdus Tampereella
Anita Lintula

Contents

1 Jarida

Kamusi oyee!

6 Seeing Differently
Tia Teckenberg

13 Diving into Swahili
Elina Puhto

16 Learning Finnish in the Slopes of Homboza
Sinikka Wikström

22 Winds of Change in Finnish-Tanzanian
NGO co-operation
Tiina Kontinen

24 Ripoti ya Tathmini ya Vaasa
Eustella Bhalalusesa

27 NGO presentation: Jiko la Jua

30 Let's Meet at Mambo's
Anita Lintula

Uhusiano-tiedote 1/2002

Tiedotusryhmä/Team Kaisa Kivelä, Paula Kuusipalo, Elina Puhto

Taitto/Layout Kaisa Kivelä

Valokuvat/Photos Nyty Juntunen (3/I, 27), Kaisa Kivelä (3/II), Anu Kylänen (5), Jari Lanki (28, 30), Pia Mäkelä (6), Leila Oksa (kansi/cover, 4, 7), Hanna Paulomäki (26), Jenny Turunen (29), Sinikka Wikström (14, 15, 16)

Käännökset/Translations Essi Ylitalo, Jaakko Björklund & Chen Jianfei (IB Program in Helsingin Suomalainen Yhteiskoulu), Simon Kitururu, Elina Puhto, Kirsi Laine, Kaisa Kivelä

Kiitos/Thanks to Simon & ELINA!

Uwezo wa kushindana kimataifa, Uchumi wa dunia na Soko huria. Haya ni mambo matatu ya msingi katika mtazamo wa nchi za magharibi. Inaonekana kujaribu kuyapiga vita mambo haya ni kupoteza wakati tu. Itikadi za kibinadamu kwa kifupi zinachochea tamaa.

Kwa mtazamo huo wa dunia hakuna chochote kinachoweza, kufanyika kuubadili. Muingiliano wa kiuchumi wa dunia kwa uhakika unatimilizika.

Jambo hili lina uhusiano gani na umoja wetu na pia mazingira yetu madogo ya tuzungukayo? Tunafanyakazi katika usawa wa mizizi. Ingekuwa ni sawa kusahau taswira kubwa za uchumi wa dunia na kuyapa kipaombele mazingira yetu ya karibu hapa nyumbani na kule mbali upande mwingine wa ikweta.

Je ni nini kinachotupamsukumo? Je ni sheria za kiuchumi za Umoja wa biashara wa kimataifa (WTO) au Mfuko wa fedha wa kimataifa (IMF)? Tunaishi katika dunia ya watu halisi. Hatufikirii kuwa matendo yetu hujibu maswala ya kiuchumi kihalisi. Sisi tunaendeleza mfungamano wa dunia si kiuchumi ila kwa kufahamiana na kwa njia ya mawasiliano ya moja kwa moja.

Kaarlo Koskimies, Mwenyekiti wa Uhusiano

Katika gazeti hili Bibi Wikström anatuambia juu ya kozi ya Kifini katika Kijiji cha Lumweza. Wanakijiji hawajambo. Katika barua kupitia kwa Bibi Wikström wanawasalimia watu wa Finland na kuwapa taarifa ya mabadiliko ya Mwenyekiti na Afisa Mtendaji wa Kijiji. Barabara bado ni shida kubwa, na wanafunzi wanapasi mitihani ni kwenda sekondari lakini wazazi hawana hela. Sisi wanakamati ya habari tunatumaini kuwa watu wote wanaosoma gazeti hili watashirikia kujenga maendeleo pamoja na mashirika yasiyo ya kiserikali ya Tanzania na Finland.

Kamati ya habari ya Uhusiano

Kansainvälinen kilpailukyky, globaali talous ja kaupan vapauttaminen. Nämä kolme sanaparia ovat perustavanlaatuisia käsitteitä tämän hetken länsimaislähtöisessä ajattelussa. Näyttää, että niitä vastaan on turha potkia. Ihmiselon aatteellisena kannustimena on yksinkertaisesti ahneus.

Niinhän se on, ei tuolle maailmankatsomukselle mitään mahda. Globalisaatio eli maapallonlaajuinen yhdentyminen ja yhtenäistyminen toteutuu kuitenkin.

Miten tämä nyt liittyy meidän järjestöömme ja pieniin ympyröihimme? Teemme töitä ruohonjuuritasolla. Parempi olisi oikeastaan unohtaa maailmantalouden jättimäiset kuviot ja keskittyä lähimpään ympäristöön täällä kotona ja siellä kaukana, päiväntasaajan tuolla puolen. Mitä meitä liikuttaa jokin WTO tai IMF omine kuvitelmineen talouselämän lainalaisuuksista? Elämme oikeiden ihmisten maailmassa. Emmehän me ajattele, vastaako toimintamme noita taloudellisia realiteetteja. Toteutamme globalisaatiota, mutta toisin: vuorovaikutuksena ihmiseltä ihmiselle, välittömien kontaktien kautta.

Kaarlo Koskimies, Uhusianon puheenjohtaja

Tässä lehdessä kerromme mm. muutaman vuoden takaisesta suomen kielen kurssista Hombozan vuorilla. Kyläläisille kuuluu hyvää. Viimeisimmässä kirjeessään he kertovat kylään valitusta uudesta hallituksesta ja kiittävät yhteistyökumppaneitaan. Heitä kuitenkin mietityttää kylään johtavan tien huono kunto ja se, ettei heillä ole ollut varaa kouluttaa nuoria ala-astetta pidemmälle. Toivommekin, että tämä lehti johdattaa Sinun ajatuksesi kehitysyhteistyön pariin, vaikkapa Lumwezan kylään: kokemaan ja näkemään, haaveilemaan ja toteuttamaan. Järjestöjemme yhteystiedot löydät viimeiseltä aukeamalta.

Lehden toimitus

Näköalapaikalla kahteen kulttuuriin

Matkalla joutuu kohtaamaan uudesta näkökulmasta oman ja vieraan kulttuurin ja ottamaan kantaa molempiin.

Seitsemän matkaa kertoo kokemuksistaan Tansaniassa ja Sambiassa.

Tia Teckenberg

Ensimmäiset päivät Afrikassa. Paikalliseen elämään joutuu sukeltamaan heti mukaan vaikka onkin aivan pihalla. Ulkopuoliseksi tarkkailijaksi ei voi jäädä, kun ruoka pitää itse käydä ostamassa torilta vieraalla kielellä ja vieraalla valuutalla. Kaikki haluavat tutustua, kutsuvat kylään ja kysyvät kuulumisia. Siinä sitten olet, polttavan auringon alla, opettelemassa oikeaoppista kuokkimista tai vetämässä hatusta ohjelmaa orpokodin lapsille.

ETVO Haastatellut ovat suomalaisia nuoria, jotka osallistuivat Etelän Vapaaehtoisohjelmaan (ETVO). He työskentelivät omalla kustannuksellaan paikallisessa kansalaisjärjestössä 3-6 kuukauden ajan. Lisätietoja ETVO-ohjelmasta: vamos@kepa.fi ja <http://www.kepa.fi/etvo>.

Seikkailuun!

Suomalaisille vapaaehtoisohjelmaan osallistuville Afrika on kaukainen ja melko tuntematon manner, josta on vahvoja mielikuvia.

- Onko Afrikassa joku mikä erityisesti kiehtoo?
- Ehkä se on tällöinen mielikuva afrikkalaisesta elämäntavasta, että antaa mennä hitaasti eteenpäin, ei pahemmin väliä, tai semmonen iloisista ihmisistä. Mä en tiedä mitä se tulee todellisuudessa olemaan, mut tällöinen mielikuva.

- Nii, Afrika, mun mielestä sillä on vaan sellanen hyvä kaiku, Tansaniallakin on tosi hyvä kaiku.
- Mitä se tarkoittaa?
- Öö, mun mielestä se tarkoittaa niinku lämpöä ja sitte semmosta tanssimista, mulle tulee mieleen siitä nimestä tanssiminen. Seikkailu.

Lentokoneen laskeuduttua mielikuvien tilalle ryöpsähtää todellisuus, joka saattaa olla erilainen kuin on osannut odottaa.

- Mulla oli vaan se alkureaktio, että mä en ainakaan ikinä jäis mihinkään, että tää on ihan hullu paikka, että ei. Että en mä täällä ikinä vois asua tai mitään. On kiva tulla muutamaksi kuukaudeksi vähän rauhoittumaan, mutta ei mitään muuta. Jotenkin siellä Darissaki (Dar es Salaamissa) ihmiset tuntu niin hirveen päällekyviltä ja mä en voinut kuvitella, että mä voisin saada sieltä esim. hyviä ystäviä, voisin tottua siihen elämänrytmiin, niihin kaikkiin tapoihin. Mä en ymmärtänyt ihmisten ajattelutapaa ja musta se tuntu jotenkin niin päinvastaiselta kun suomalaiset, tai ettei siinä ole mitään logiikkaa. Että sen takia oli tosi hankala miettiä, että siellä olisi voinut olla kauemmin aikaa.

- *Mä olin vaan koko aika sillee wau, että vaikka oli yrittänyt kuvitella, millasta siellä on, niin ei sitten kummiskaan. Että kyllähän se ihan selvää slummiahan on, mutta sitten taas se slummikaan ei ollut semmosta, kun mitä mä olen kuvitellut.*

Alkuihastuksen tai -tyrmistymisen jälkeen alkaa arki ja sopeutuminen paikalliseen elämään. On tärkeää tutustua ihmisiin ja opetella paikallisille tavoille. Mutta uusia tapoja ei pelkästään opita ja omaksuta. Niitä ja uutta ajatusmaailmaa pohditaan ja punnitaan jatkuvasti. Mitä ajattelen tästä? Onko tämä järkevää? Onko tämä oikein? Peilinä tässä arvioinnissa käytetään kotoisia tapoja ja itsestäänselvyyksiä, jotka on tuotu selkäreppussa matkalle mukaan. Tämä peilaaminen ja punnitseminen voi saada aikaan ristiriitaisia tilanteita.

- *Mä olin itseasiassa hirveän pahassa välikädessä siellä. Mä olin mun parhaan ystävättären kotona joka ilta. Hänen tyttärensä ja yks mun poika oli pari. Ja mä jotenkin jouduin toimimaan koko aika sen mun ystävän selän takana. Hän oli*

sitä mieltä, että hänen tyttärensä ei koskaan tule seurustelemaan täällä asuvien kanssa, että se menee jonkun rikkaamman kanssa naimisiin, muualle asumaan ja sitten voi sillä tavalla helpottaa heidän vanhuuttaan. Ja mullehan semmonen ajattelutapa on ihan vieras. Koska sähän seurustelen sen kanssa, jota sä rakastat, etkä sen kanssa, jolla on rahaa. Niin sitten mä yritin auttaa niitä. Kun mä olin siellä illalla, mä kuulin, kun se poika vislas sieltä muurin toiselta puolelta. Sitten mä keksin äkkiä jotain, mä lähetin sen tytön hakemaan kaupasta popcornia tai

jotakin, sitten ne näkee siellä ulkopuolella.

- *Kun siellähän kurinpalautus on ihan silkkaa väkivaltaa, että se oli kauheeta se hakkaaminen, mä en hyväksynyt sitä yhtään.*

“Aika jännää tämä elämä täällä Euroopassa”

Matkaaja ei kuitenkaan ota kantaa vain paikallisiin tapoihin, vaan höykytyksen kohteeksi joutuvat myös kotona vallitsevat tavat ja ajatusmallit. Elämä kotona näyttääkin varsin erilaiselta, kun sitä katselee Afrikasta käsin.

- *Ja sitten jossain vaiheessa mä mietin sitä, että olenko mä nyt missannu pahasti jotain. Just kun katsoi niitä mun ikäisiä tyttöjä, että niillä on jo perheet ja lapsia ja tuntuu, et ne on tosi onnellisia siinä elämässään. Että täällä mä vaan vedän jossain opintoputkessa ja jotenkin musta tuntuu, että eläkö mä täällä ollenkaan. Välillä mulla oli sellanen olo, että no miksen mä vois jäädä tänne ja perustaa jonkun perheen ja olla ihan onnellinen. Tietenkin ne nyt oli vaan sitten semmosia, en mä*

lista ollenkaan tai sille ihmismäistä.

- Ja sitä mä ajattelin monesti, että me ollaan hirveen itsekkäitä. Siellä välitetään niistä naapureistakin. Naapuritkin on tavallaan perhettä. Jos sä pidät sun naapureista huolta, sä voit olettaa, että jos sä itse tarvitset apua, niin sä saat.

Euroopan pohjoiselta laidalta tul-
lut matkaja joutuu Afrikassa ot-
tamaan kantaa siihen, mikä on it-
selle tärkeää. Joutuu pohtimaan,
mitkä paikallisista tavoista ovat sel-
laisia, jotka voisivat olla arvokkai-
ta omassakin elämässä ja mitkä
taas sellaisia, joita ei voi hyväksyä.

Entä suomalaiset tavat: mikä kotona on
säilyttämisen arvoista, minkä taas voisi
heittää romukoppaan? Matka asettaa
matkajan näköalapaikalle suhteessa
molempiin kulttuureihin ja antaa näin
tärkeitä oivaltamisen ja oppimisen ko-
kemuksia.

Avoimin mielin

Matka toiseen kulttuuriin ei itsessään
takaa oivalluksia ja oppimista, omien

tapojen kyseenalaistamista. Vieraassa
maassa ja toisessa kulttuurissa voi oles-
kella pitkäänkin ilman, että on juuri-
kaan tekemisissä paikallisten ihmisten
kanssa. Vierasta kulttuuria voi tarkas-
tella tiukasti vain omien linssien läpi.
Mutta vapaaehtoiset odottivat matkal-
ta tutustumista paikalliseen kulttuuriin
ja ihmisiin ja sitä kautta uusien näkö-
kulmien saamista myös omaan elä-
mään. He halusivat päästä itse koke-
maan erilaista elämää Afrikassa – näh-
dä, minkälaista on tansanialainen tai
sambialainen arki. Nämä matkaa edel-
tävät odotukset ovat lähtökohtana sil-
le, miten toinen ja oma matkalla koh-
dataan.

*- Mun mielestä tässä on ideana,
että kun minä itse lähdän vaihtoon,
menen tutustumaan sinne, siihen
paikalliseen kulttuuriin ja niihin
paikallisiin ihmisiin. Nimenomaan
jotain semmosta tutustumista ja
oman maailmankatsomuksen
avartamista ja että tutustuu niihin
uusiin kulttuureihin.*

*- Mua ärsyttää kauheesti se, että
sieltä (Afrikasta) tulee aina vaan ne
huonot uutiset. Että kun itse kävisi
siellä ja näkisi, että kyllä sielläkin
ihmiset nauraa ja niillä on hyvä
olla ja kaikki ei kuole nälkään ja
janoon ja sairauksiin. Vaikka se on
se todellisuus siellä, mutta että siellä
ihmisillä on ihan samanlaisia
arkipäivän ongelmia kuin meillä-
kin on ja muuta. Että itselleni
saisin ainakin sen selväksi, että mä
en aina uskoisi vaan, että sieltä
tulee niitä pahoja juttuja.*

Kulttuuriin tutustumisen lisäksi mat-
kalta odotettiin paljon erilaisia elämyk-
siä ja seikkailua. Monet toivoivat pää-
sevänsä safarille ja joku suunnitteli
kiipeävänsä Kilimanjarolle. Tulevassa
matkassa tärkeänä pidettiin sekä kult-
tuuriin tutustumista ja todellisen tiedon

*oikeesti varmaan olis halunnut sitä
kuitenkaan tehdä, mutta sitä nyt
tavallaan peilasi sille, tai siihen
heräsi, että on tämä aika jännää
tämä elämä täällä Euroopassa ja
länsimaissa. Just mielti noita
perheitä, että miten täällä on. No
just, mäkin suunnittelen jotain
lapsia hankkivani ehkä joskus 10
vuoden päästä. Sehän olisi ihan
käsittämätöntä siellä. Jotenkin
tämä rupeesi tuntumaan ihan
vinoutuneelta, et miksi tämä menee
tälleen, että eihän tämä ole luonmol-*

saamista Afrikasta että oman kokemus-
maailman kartuttamista. Vapaaehtoisto-
työn tekeminen paikallisessa projektis-
sa nähtiin näiden molempien tavoittei-
den mahdollistajana.

*- Paljon elämyksiä. Ja mä haluan
nähdä punaisen, ison auringon. Ja
varmaan haluan myös mennä
safarimatkalle, että tajuaa jotain
siitä vielä villistä luonnosta,
koskemattomasta. Ja yksi mun
ystävä sanoi, se jotenkin jäi mun
päähän, että kun mä olin Afrikas-
sa, niin sen jälkeen olen ollut tän
verran onnellisempi ihminen
(näyttää käsillä). Ja ehkä mulla on
pienena toiveena nähdä se niitten
ilo ja onni, koska siitä on niin
paljon puhuttu, et jos siellä
näkyisikin sellaisia tyytymättömiä
kasvoja, niin mä olisin aika
pettynyt. Ja myös se kiireettömyyden
näkeminen ja tajuaminen, että
pääsisi vähän irti tosta aika-
käsityksestä, mitä täällä on.*

*- Ylipäättään se, että kun mä olen
ollu tavallaan se valtaväestön
edustaja aina, niin musta on sillä
tavalla jännä mennä, että mä
olenkin se vähemmistön edustaja ja
mä olen nyt se muukalainen, joka
tavallaan tulee sinne. Musta on
ihan hyvä kohdata se oma
pienuutensa. Kun täällä on ollut
aina se valtaväestön edustaja, niin
tietää ne systeemit ja tietää miten
toimii. Musta on jännä mennä
sinne ja tavallaan saada se kokemus
itselleni kanssa, että miltä tuntuu
ollakin se ummikko.*

Ymmärtää ja kokea

Kansainvälisyys- ja suvaitsevaisuus-
kasvatuksen tavoitteena on lisätä tietoa
erilaisista kulttuureista, mutta yhtä lailla

tietoisuutta omista stereotypioista ja
omasta käyttäytymisestä erilaisuutta
kohtaan. Puhutaan ns. *kulttuurisensi-
tiivisyyden* kasvusta eli kyvystä ymmär-
tää ja kokea kulttuurien välisiä eroja.
Vapaaehtoistyömatka antaa yhden
mahdollisuuden asettaa kaksi kulttuu-
ria rinnakkain, pohtia niiden eroja ja
yhtäläisyyksiä ja omia reaktioita niihin.
Matka antaa myös mahdollisuuden
huomata, että erilaisuuksista huolimatta
elämä toisessa kulttuurissa onkin aika
tavallista. Ihmiset ovat kaikkialla poh-
jimmiltaan kovin samanlaisia iloineen
ja suruineen. Eksoottinen ja myyttinen
kuva Afrikasta muutti matkan myötä
muotoaan.

*- Aluksi mietti koko ajan, että hei,
mä olen nyt Afrikassa, miltä musta
nyt pitäisi tuntua ja onko tämä,
tämä on tämmöstä Afrikkaa, et
ohhoh, olen Afrikassa! Sitten kun
siinä rupesi kotiutumaan, niin se
oli vaan tavallaan toinen koti, että
ei se ollut sen kummallisempi
paikka, kun oppi nyt kaikki ne
tavat ja kaikki suju ihan norma-
alisti. Se oli sitä jokapäiväistä
elämää. Oli erilaiset tavat ehkä,
mutta sitten kun niihin erilaisiin
tapoihin tottuu, erilaiseen puhee-
seen, vaikka kieltä mä en nyt
oppinut lopussakaan tarpeeksi, niin
se oli ihan normaalia. Jos sulla on*

*hyvä päivä, niin elämä menee
hyvin ja jos sulla on huono päivä
niin ei, mutta ei sen
kummallisempaa kun Suomessa-
kaan.*

Matka kauas toiseen kulttuuriin tai eri-
laisuuden kohtaaminen omassa
rappukäytävässä? Yhtä kaikki - olen-
naista on halu yrittää ymmärtää ja kun-
nioittaa toisenlaista tapaa toimia ja aja-
tella. Kaikkea ei tarvitse hyväksyä, mut-
ta avaimena on uteliaisuus ja halu ot-
taa asioista selvää.

*- Ja kyllä sekin oli tosi hieno fiilis,
kun siellä aina iltaisin katseli sitä
tähtitaivasta ja siellä oli vaan niin
erilaista. Sitten ajatteli vaan, että
onhan tää ihan mieletöntä, miten
erilaisia paikkoja voi maailmassa
olla.*

**Tia Teckenberg haastatteli pro gradu –
tutkielmaansa ”Yksin matkalla?
Individualismi ja kollektivismi
matkakokemusten
merkitystulkinnissa” (2001) varten
seitsemää ETVOlaista. Tia oli itse
vapaaehtoisena Tansanian
Morogorossa vuonna 1998. Lisätietoja
tutkimuksesta saa osoitteesta
tia.teckenberg@hel.fi ja
vamos@kepa.fi.**

Between
two
cultures

SEEING DIFFERENTLY

When abroad you have to face both your own culture and the local culture from a different viewpoint. You are in a unique position to evaluate both of them.

Seven Finnish young volunteers tell about their experiences in Tanzania and Zambia.

Tia Teckenberg

The first days in Africa. You have to take part in local life right away although you haven't got a clue what's happening around you. You can't just observe from outside while you have to buy your own food from the marketplace, use a strange language and currency. Everybody seems to want to get to know you. People invite you to their home and ask how you are. So there you are in your NGO, under the burning sun, learning how to do fieldwork or figuring out what to play with the children at the orphanage!

For a Finnish volunteer Africa is a distant and strange continent. But there are strong images of it.

*- Is there something special that fascinates you about Africa?
- Maybe it's this image of African lifestyle, that you just go slowly forward, don't care so much. And an image about happy people. I don't know how it's gonna be, but I have this image.*

*- Yes Africa, I think it just sounds good, Tanzania sounds good too.
- What do you mean?
- Well, I think about warmth and then dancing. They bring dancing to my mind. An adventure.*

When the plain lands the traveler faces reality. It can be quite different to the images.

- I just had this first reaction that I could never stay here, that this is a crazy place. I thought that I could never live here, that it will be nice to be here a few months to relax, but nothing else. I felt that the people in Dar es Salaam were so intrusive. I couldn't imagine that I could for example get good

ETVO The volunteers of the article participated in a volunteer program called ETVO. They worked in a Tanzanian or Zambian NGO for 3-6 months at their own expense. More info about the program is available from vamos@kepa.fi and <http://www.kepa.fi/etvo>.

friends, get used to that rhythm of life and all those manners. I didn't understand the way people were thinking, it felt so contrary to the Finnish way or that it didn't have any logic. So that's why it was very difficult to think first that I could stay there for a longer period.

- The first day I was like Wow! Although I had tried to imagine what it would be like there it wasn't like that. It was slum, as I had expected, but the slum was not the kind of I had imagined.

After the first attraction or shock the everyday life begins. It is important to get to know people and to know how people live. But it is not just that you try to learn new manners. All the time you also evaluate them. What do I think about this? Is this reasonable? Is this right? The manners and self-evidences from

home are like mirrors in this speculation. And some difficult situations can occur.

- I was actually in a very difficult position there. I visited by best friend every night. Her daughter and one of my boys were dating. And somehow I had to act behind her back. She was determined that her daughter is never going to date anyone who lives there, that she is going to marry someone rich so that she can ease their old age. And for me that kind of thinking was totally strange, because you date the one you love, not the one with money. So I tried to help them. So when I was there in the evening, I heard the boy whistle outside and I figured out something quickly, I sent the girl to get popcorn or something so that they can meet outside.

- The discipline at school is plain violence. The beating was terrible, I didn't approve it at all.

But it is not only the local habits that are evaluated but also the ways of thinking at home. Life in Finland seems quite different from this side of the world - from an African perspective.

- And then at some point I was wondering if there is something that I have missed really badly, because I saw the girls of my age with families and children. They were very happy. I thought that here I am just studying, studying and studying and I wondered if I'm alive at all. Sometimes it just crossed my mind that why couldn't I stay here, get married, have children and be happy. Of course it was just an idea, I don't think I'd really wanted to but in a way I realized that

life in Europe and western countries is actually quite odd. Like families - me, for example, I'm planning to have children after ten years or so, which is totally incomprehensible there. Somehow life in Europe started to seem a bit twisted and inhuman.

- Many times I thought that we are very selfish. In Zambia they care about their neighbors too who are in a way part of the family. If you look after your neighbors you can be sure that they'll help you when you are in need.

In Africa the traveler from northern Europe has to reflect her/his own values. S/he has to choose between local habits and consider which of them are worth maintaining back home. S/he also has to think about the way of living at home. Maybe there is something that I could let go? S/he can see both cultures from a different perspective and realize many important things.

How do you meet a new culture?

A journey to a different culture doesn't guarantee learning and understanding. You can live in a foreign culture for a long time without being really in touch with the local culture if you just stick to your own way of thinking. How do you meet a new culture depends much on the expectations and orientations that you have. The volunteers really wanted to get to know local people and their culture. They also hoped to get a new perspective to their own life. They traveled to Africa to experience different way of living - to see what is everyday life like in Zambia or in Tanzania.

- I think that the idea is that I go there and get to know local culture and those people, especially getting to know new things and also widening my own world view.

- It's irritating that there's only bad news that we hear from Africa. But to go there and see that people are also happy there, not everybody starves to death and

suffers from diseases. Even though that's the reality but to understand that people also have same kind of everyday problems that we have. It is important to me that I will see it myself so that I won't believe only the bad news.

Among this learning and understanding the volunteers waited for many different experiences and adventures in Africa. Many of them wanted to go to safari and someone planned to climb to mount Kilimanjaro. Both learning and experiencing was important in the trip. Working as a volunteer in a local project was seen as a key to both of them.

- I want to have many experiences, to see the big red sun and probably go to safari too so that I'll realize something about the wild nature. I remember one of my friends saying that she has been this much happier after being in Africa (shows with hands). And that is one of my tiny wishes to see the happiness because so many people have talked about it. I could be quite disappointed if I'd see only sad faces. And I also hope to

see the peaceful way of life so that I could get rid of strict timetables even a bit.

Different but same

The idea of multicultural education is to increase knowledge of different cultures but also to raise awareness about one's own stereotypes. It aims at *cultural sensitivity* which means being able to understand and experience the differences between different cultures. Volunteer work abroad gives an opportunity for this. It also gives an opportunity to realize that despite the differences life in another culture is actually quite ordinary. People are pretty much the same everywhere with all their joys and sorrows.

- At first I was all the time like Hey! I'm in Africa now! How should I feel, so this is Africa, wow! But then when I started to feel more like home it just felt like another home. It didn't feel any stranger after learning all the habits and when everything went normally, it was everyday life, although I didn't

learn enough language. If you have a good day then life goes smoothly and if you have a bad day it doesn't. It is just the same in Finland.

A journey to another culture or bumping into different people in your own street? All the same. What is essential is the willingness to understand and respect different ways of acting and thinking. You don't have to accept everything but to be curious and willing to find out about things that you don't know so much.

- It was such a great feeling during the nights, to see all the stars in the sky and it was just so different there. Then I thought that it's so amazingly great how different places there can be in this world.

The article is based on Tia Teckenberg's masters thesis in which she studied the experiences of ETVO volunteers through the concepts of individualism and collectivism. Tia herself lived in Morogoro in 1998 as an ETVO volunteer. More information on the research is available from tia.teckenberg@hel.fi and vamos@kepa.fi.

Uhusianon kevätkokous**21.4.2002 klo 11**

Helsinki, Kepa,

Sörnäisten rantatie 25,

Norsu-kokoussali

Tervetuloa kaikki kiinnostuneet!

Uhusiano General Meeting**21.4.2002 at 11 am**

Helsinki, Kepa Office,

Sörnäisten rantatie 25,

Norsu Meeting Room

Welcome!

VIITTAKIVI

**Kansainvälinen,
monikulttuurinen ja
luonnonläheinen
kansanopisto.**

*Englanninkielinen kansainvälinen
kansalaisakatemia:*

Työpaja "Ekologinen elämäntapa" 11.3.-5.5.2002
johdattelee sinut kokoamaan tietoa ympäristöstä ja
luonnon monimuotoisuudesta, evoluutiosta ja
luonnon elementeistä. Akatemiaan sisältyy myös
erikseen valittavat: Biodynaamisen viljelyn kurssi 15.-
19.4., opettajana Erkki Laukkanen, ja opintomatka
Tanskaan 29.4.-5.5., jossa vieraillaan Luonto-
koulussa (Odsherred Naturskole) ja osallistutaan
ympäristöseminaariin Askovin kansanopistossa.
Sisäoppilaitoksessa kehität sosiaalisia kykyjäsi ja
harjaannutat englannin taitojasi. Kurssimaksu 90
euroa/viikko sisältää opetuksen ja täysihoidon.
Opintomatkahan tulee varata vähintään 160 euroa.

Swahilin kurssi 1.-5.7.2002

Kurssi on alkeiskurssi, jossa opitaan kielen
perusrakenteet ja -sanastoa ja käytännön kieltä, jonka
avulla selviää arkielämän tilanteissa. Opiskelun yhtenä
elementtinä on Tansanian ja Suomen kulttuurien
kohtaaminen: kertomuksia, lauluja ja tanssia. Kurssi
soveltuu kaikille, jotka ovat aikeissa lähteä Tansaniaan,
ovat jo aikaisemmin tutustuneet kieleen, tai ovat
kiinnostuneita erilaisesta kielestä. Kurssilla opettavat
Elina Puhto ja Maggid Mjengwa. Kurssimaksu, 270
euroa, sisältää opetuksen, ruokailut ja majoituksen
kahden hengen huoneessa.

VIITTAKIVEN OPISTO, 14700 HAUHO

p. (03) 644 820, fax (03) 644 8222

e-mail: vic@ofw.fi, kotis: www.ofw.fi/viittakivi

Katti Ka-Batembo

**Mitä kuuluu?
Habari gani?**

**- Nzuri sana!
Kamusi ya Kiswahili-Kifini-Kiswahili
itatolewa mwezi wa nne.**

**- Oikein hyvää, kiitos!
Huhtikuussa ilmestyy ensimmäinen
swahili-suomi-swahili -sanakirja.**

Eräänä tammikuun tiistaiamuna yhdeksän innostunutta nuorta kokoontuu Helsingin yliopiston kumisevaan luentosaliin. Swahilin II-tason tunti on alkamassa.

Opiskelijat kertovat tiestään Afrikan tutkimuksen ja swahilin opiskelun pariin.

Sukellus swahiliin

Elina Puhto

Oikea löytö

Linda Lehtinen: Afrikka on kiinnostanut vuosikausia. Kun löysin Afrikan tutkimuksen aineen yliopistolta, se tuntui heti minulle oikealta. Opiskelen swahilia Afrikantutkimuksen tueksi.

Helppoa kielessä on, että kirjoitusasu on normaali meidän kannalta ja vaikeinta konkordisysteemi, koska se on aivan erilainen muihin kieliin verrattuna. Olen lukenut arabiaa puolisen vuotta. Tänäpä oli tentti ja luulen, että lopetan ajan puutteen takia. Luin sitä swahilin tueksi, koska swahilissa on paljon lainasanoja arabiasta.

Swahili on sukeltamista

Tuulikki Tammi: Minä en opiskele Afrikan-tutkimusta lainkaan. Opiskelen swahilia lähinnä sen takia, että Afrikka kiinnostaa kovasti. Varsinaisesti opiskelen filosofiaa. Aineeni eivät ole ihan kaikkein todennäköisin yhdistelmä!

Swahilin ääntäminen ja lukeminen ovat helppoja, mutta se kielioppi ja rakenne ovat niin erilaisia. Vanhat tekniikat eivät toimi. Swahilin opiskelu on sukeltamista.

Oppimisen uteliaisuutta

Oona Blom: Minäkään en opiskele Afrikan tutkimusta vaan englannin kääntämistä. Afrikka mantereena kiinnostaa. Swahili oli hyvä kieli siinä mielessä, että sitä puhutaan paljon Afrikassa. Yksi kriteereistä oli, että pystynkö oppimaan kielen, josta ei ole mitään ennakkokäsitystä. Käytännön hyödyistä en tiedä, eihän sitä koskaan arvaa!

Ensin tuntui, että ei tästä tule mitään, kun rupesi tulemaan nimitysluokkia ja kaikkea muuta. Mutta viimevuotinen opettajamme Lotta Harjula sanoi, että swahili luetaan maailman helpoimpiin kieliin, kun taas suomi on siellä vaikeimpien joukossa. Parasta suhtautua sillä tavalla.

Joskus on vaikea hahmottaa

Katriina Ranne: Minä valitsin Afrikan tutkimuksen sen takia, että Afrikasta ei oikein saanut mitään tietoa peruskoulussa eikä lukiossa, korkeintaan nälänhätää ja kuivuutta ja väestöräjähdystä ja sen sellaista. Ajattelin että Afrikassa pitää olla jotakin muutakin, kun se on niin iso mantere.

Swahilin ääntäminen helppoa. Mielestäni esim. ranska on vaikeampaa

siksi, että olen niin huono ääntämään. Helppoa on myös se, että säännöt pitävät paikkansa, ei ole poikkeuksia. Mutta sitten, konkordit ja kaikki verbit. Laskin että meillä on ollut kolmetoista eri verbi- ja aikamuotoa tähän mennessä, resiprookit ja sellaiset. Lausetta on joskus vaikea hahmottaa, jos on vaikka kolme verbiä peräkkäin ja niissä liitteitä, objektiliitettä ja relatiiviliitettä ja muita.

Projekti työ voisi olla hieno asia

Sonja Taavitsainen: Opiskelen Afrikan tutkimusta, päädyin siihen yleisen kulttuurikiinnostuksen kautta. Afrikka tuntui läheisimmältä.

Swahili on levinnein ja laajin kieli ja käyttömahdollisuus on hyvä. Taavoitteena on ainakin jossakin vaiheessa asua Tansaniassa, swahilin kielialueella joka tapauksessa. Tulevaisuudesta en osaa sen tarkemmin sanoa, ehkä projekti työ voisi olla hieno asia.

Missä kaikki adjektiivit?

Anu Kiljunen: Minua on aina myös kiinnostaneet kaikki vieraat kulttuurit, erityisesti kielet. Kun kävin Afrikassa, sain kiinnostuksen Afrikan-tutkimuk-

seen.

Kun tajuaa kielen systeemin periaatteen, ei swahili mahdottoman vaikea ole. On mielenkiintoista huomata, että swahilissa kaikki lähtee substantiivista ja että adjektiiveja ei ole juuri ollenkaan. On aina hauska miettiä, että mitkä asiat ovat missäkin kielessä tärkeitä.

Hyväntuulinen kieli

Liisa Hulkko: Opiskelen ympäristön-suojelutiedettä ja sivuaineena kehitysmaantiedettä. Käytännössä on helppo yhdistää nämä kaksi asiaa. Olin monta vuotta sitten Keniassa ja viime keväänä Tansaniassa. Innostuin kielen oppimiseen, kun käytännössä huomasin miten ihanaa on, jos osaa edes vähän. Tutustuu ihmisiin niin paljon paremmin. Pidän erityisesti tervehdyskulttuurista. Vaikka ei osaa juuri mitään, niin pystyy kuitenkin vaihtamaan muutamat tervehdykset, pystyy nopeammin aloittamaan puhumisen vaikka ei ole juuri mitään kielioppia ja sanastoa.

Alun perin minun piti lukea vain vähäisen, mutta sitä on jäänyt koukkuun. En ole oikeastaan koskaan pitänyt kielten opiskelusta, se on ollut aika ahdistavaa, mutta swahili on mukava kieli, se on hyväntuulinen.

Voin kuvitella itseni tutkijana

Katariina Timonen: Minunkin pääaineeni on Afrikan-tutkimus. Afrikan rupesi kiinnostamaan enemmän, koska se on niin monimuotoinen manner. En osaa vielä sanoa, mitä lopulta rupean tekemään. Voin kuvitella itseni tutkijanakin, mutta myös kehitysyhteistyöprojektissa.

Oli hauskaa aloittaa uusi kieli ja vielä tällainen mukava kieli.

Aika näyttää

Jaana Villberg: Lukion jälkeen olin kiinnostunut kulttuureista yleensä. Löysin Afrikan tutkimuksen opinto-oppaasta. Se näytti mielenkiintoiselta, ja tulin tän-

ne sitten. Tulevaisuudesta minulla ei ole vielä minkäänlaista ajatusta. Aika näyttää.

Aluksi oli vaikeata tajuta, että kun katsoo yhtä sanaa, niin se voi olla kokonainen lause. Sitten sitä sanaa katsoo eikä sitä löydäkään sanakirjasta, niin sitten pitää osata katkoa se sana liitteiden kohdalta ja löytää perusmuoto niiden joukosta. Nyt kun on jo jotenkin jäsentänyt järjestelmän, niin alkaa olla helpompaa.

Opettaja

FM *Marjukka Pajusella* on usean vuoden kokemus swahilin opettamisesta, ensiksi kesäyliopistossa ja sitten yliopistolla. Hän valmistaa kakkoskurssin opetusmateriaalin itse. Siihen kuuluu satuja, tarinoita, uutisia ja otteita romaaneista sekä kuullun ymmärtämistä. Nauhamateriaali on Marjukan hankkimaa, muun muassa tansanialaisten haastatteluja.

Tänä vuonna hän on kokeilumielessä antanut opiskelijoiden lopperitavaksi nauhoitettuja tekstejä. Tällaisessa tehtävässä opiskelija joutuu käyttämään monipuolisesti swahilista hankkimaansa tietoa, selvittämään sanojen merkityksiä suomeksi, huomaamaan idiomit ja tutkimaan kielen rakenteita. Lopuksi tehtävän sisällöstä keskustellaan yhdessä.

Kakkoskurssilla syvennetään kieliopin tuntemusta. Peruskielioppi on opiskeltu ykkösosalla Arvi Hurskaisen Swahilin peruskurssi -kirjan mukaan.

Swahilia opetetaan osana Afrikan-tutkimusta Helsingin yliopiston Aasian ja Afrikan kielten ja kulttuurien laitoksella. Lisätietoja: <http://www.helsinki.fi/hum/aakki/>

Elina Puhto

The Thing for me

Linda Lehtinen: I have been interested in Africa for several years. When I found a subject like African studies in the University, I felt it was the thing for me.

The easiest thing in the language is the written form that is normal from our viewpoint, and hardest is the concord system, because it's totally different from other languages. I have also studied Arabic for the support of Swahili studies. Swahili has lots of Arabic loan words.

Swahili is like Diving

Tuulikki Tammi: I study Swahili mainly because I'm really interested in Africa. I'm studying philosophy as my major, so my subjects are not most likely combination.

For me, pronunciation and reading are easy, but the grammar and structure are very difficult. The old techniques don't work. To study Swahili is like diving into something new.

The Curiosity of Learning

Oona Blom: My major is translation of English. Swahili is a good language because it is spoken widely in Africa. I was curious to know whether I can learn a language that I don't have any preconception of. I don't know about its usefulness - but you never know when you can need it!

First I thought that I couldn't do this. But then our last year teacher Lotta Harjula said that Swahili belongs to the easiest languages in the world, while Finnish is among the most difficult ones. So it is better to think in a positive way!

Sometimes It's Difficult to Understand

Katriina Ranne: I chose African studies, because in primary and high school we never really studied Africa thoroughly. We only heard about the famine,

On a Tuesday morning nine enthusiastic young students have gathered in one of the lecture halls of Helsinki University. They study Swahili for their second year. How did they end up studying Africa and Swahili?

Diving into Swahili

dryness and explosive growth of population. I thought that there has to be something else to Africa, too, because it's such a large continent.

The pronunciation of Swahili is easy. For example French is more difficult to learn because it's so difficult to pronounce. The regularity of the language is also easy: all the rules are correct and there are no exceptions. But the concords and all verbs are difficult. I counted that hitherto we have had thirteen different verbs and tenses, for example reciprocals.

A Project Work Would be an Excellent Thing

Sonja Taavitsainen: I ended up in African studies because of a general interest in culture. Africa felt the closest. Swahili is a widespread and extensive language, so it's useful.

My wish is to live in Tanzania, or at least in a region where Swahili is spoken, at least for some time. I don't know my future plans more precisely. Some project work would be nice.

There Are so few Adjectives!

Anu Kiljunen: I have always been interested in different cultures and languages. When I visited Africa, I became interested in the African studies.

When one understands the basic rules of the language, Swahili is not impossibly difficult. It is interesting to realise that in Swahili everything derives from the substantive and there are hardly any adjectives. It's always interesting to think about the things that are considered important in each

language.

A Good-humoured Language

Liisa Hulkko: I study Environmental Protection and Development Studies. It has been easy to combine these two. I visited Kenya several years ago and Tanzania last spring. I became enthusiastic about learning the language, when I saw how good it is to know it even little. It's much easier to get to know new people. I like especially the culture of exchanging greetings. Even though you don't know much grammar or many words you are able to greet people and to start talking. I was supposed to study Swahili just for a while, but I have clung on to it. Actually I have never liked studying languages! But Swahili is a nice language, it's good-humoured.

I Can Picture Myself as a Researcher

Katariina Timonen: My major subject is African studies. Therefore Swahili is a natural choice. I have always been interested in cultures. Africa is interesting because it is such a multicultural continent.

I'm not able to say what I'm going to end up doing. I can picture myself in research work, but also in development co-operation projects.

Time Will Show

Jaana Villberg: African studies is my major, too. After High School I was interested in cultures generally. I found the African studies in the study guide. It seemed interesting and I came here. I

don't have any future plans yet. Time will show.

In the beginning it was difficult to understand that one word can represent a whole sentence. Then when you look at the word and cannot find it from a dictionary, you'll have to know how to cut it into sections at affixes and find the basic form among them. Now that I have already somehow understand the system, it's becoming easier.

The Teacher

FM Marjukka Pajunen has been teaching Swahili for several years, first in Summer University and then in the University. She prepares the teaching material for the second course herself. It includes fairy tales, stories, news, excerpts from novels and listening comprehension. This year she has given taped texts for the students to be written down. In an exercise like that the student has to use diversely all the skills they have learned of Swahili: to translate the words into Finnish, to notice the idioms and to study the structure of the language. Finally the contents of the texts will be discussed.

The basic grammar has been studied during the first course with a Text Book by Prof. Arvi Hurskainen.

Swahili is being taught in the Institute for Asian and African Studies at Helsinki University. More information: <http://www.helsinki.fi/hum/aakk/>

Suomen kielen opiskelua Hombozan vuorilla

Lumwezan kylän metsänistutusryhmä innostui kymmenisen vuotta sitten laukkujen teosta. Käsityömenetelmän taitajat Suomesta ovat vierailleet kylässä joka vuosi siitä alkaen.

Laukkujen teon lomassa on elvytetty paikallinen tapa parkita nahkaa ja onpa mukaan tarttunut sana siltä, toinen täältä – niin suomea kuin swahiliakin!

Opettaja, "mwaliimu", aloittaa perusteista. Minä, sinä, hän - "mimi, wewe, yeye".

Sinikka Wikström

Siitä oli puhuttu jo monta vuotta, että ryhmämme jäsenet haluaisivat opetella suomea, edes alkeet. Lumwesalaiset perustelivat asiaa monesta eri näkökulmasta. Ja niin me sitten, pari vuotta takaperin, kun olimme keskustelleet ryhmän kanssa päätimme Heli Niskasen kanssa että nyt se tapahtuu. Kun on saatu muut asiat selvitettyksi, järjestetään suomenkielen tehokurssi Lumwesan ryhmän jäsenille.

Halukkaiksi ilmoittautui 18 henkeä eli kaikki ryhmän jäsenet, joista tosin kolme osallistui vain päättäjäisiin ja kaksi oli paikalla vain kolme kertaa. Muut kaksitoista ihmistä olivat paikalla aktiivisesti.

Tuppipuukko, Käsilaukku, Yöpaita...

Kurssia suunniteltiin yhdessä ryhmän vetäjän Ronjeni Kipiran kanssa. Hän on erittäin kekseliäs ja taitava. Ensiksi

Kuka sitä tyhjin vatsoin opiskelisi - mutta ruokaa laittaessa kylläkin! Peruna on "kiazī", laittaa ruokaa "kupika chakula".

valmisteltiin laukkuverstaas koululuokaksi. Ompelukoneiden yläosat kannettiin varastoon ja alaosista tehtiin koulupöydät, jotka peitettiin kauniinvärisillä kangoilla. Laukkutyötä varten hankitut mustat pahvilevyt aseteltiin seinille ja ne toimivat liitutauluina. Koko ryhmä oli lapsia myöten innokkaasti mukana valmisteluissa.

Kun koululuokka oli valmis, aloitettiin lukujärjestyksen laatiminen. Kurssi kesti viikon. Työt aloitettiin aamulla seitsemältä ja jatkettiin ilta-myöhään asti. Ronjeni Kipira toimi "piiskurina" ja piti huolen, että kaikki toimi suunnitelmien mukaan. Hän keksi erilaisia metodeja, joiden avulla tehostaa opiskelua. Ryhmän jäsenet saivat keksiä itselleen nimet, joiden avulla sanavarasto lisääntyi. Yksi halusi olla Tuppiuukko, toinen Kivivasara, kolmas Kasilaukku; sitten Paperikassi, Yöpaita, Seinäkello ja niin edelleen. Sääntönä oli, että kukaan ei kurssin aikana saanut käyttää muuta nimeä. Kaikki keskustelut yritettiin käydä suomenkielellä. Arkiaskareet, kuten ruuanlaitto ja siivous, tehtiin vuorotellen ja myös me osallistuimme niihin. Ruokailukin järjestettiin niin, että jokaisella aterialla meidän kanssamme oli kaksi tansanialaista syömässä ja pöytä-

keskustelu tapahtui tietenkin suomen kielellä. Siinä opittiin paljon uusia sanoja.

Tula tullallaa ja kokeet

Jokainen oppitunti aloitettiin laululla. Lauloimme sekä tansanialaisia että suomalaisia lauluja. Yksi suomalainen laulu miellytti kurssilaisia erityisesti. Se oli suomalainen vanha piirileikkilaulu "Tula tullalla". Kurssilaiset oppivat laulun nopeasti ja lauloivat sitä niin, että vuoret raikuivat. He lausuiivat sanat niin pehmeästi ja kauniisti, että sitä oli ilo kuunnella.

Kurssin päätteeksi järjestettiin kokeet, jotka myös tarkastettiin ja palautettiin korjattuina kurssilaisille. Mielinkiintoista oli se, että ne jotka pärjäsivät suullisesti hyvin, eivät osanneetkaan yhtä hyvin kirjoittaa, ja päinvastoin.

Vauvasta vaariin

Kurssin viimeinen päivä, sunnuntai, oli juhlapäivä. Silloin pidettiin kurssin päättäjäiset. Laulettiin, syötiin ja keskusteltiin. Kaikki vauvasta vaariin oli-

vat mukana. Tunnelma oli iloinen, mutta myös haikea. Maanantaiaamuna lähdimme kotimatalle. Ryhmäläiset tulivat meitä saattamaan, he lauloivat kulkiessaan ja heidän iloinen laulunsa Tula tullalla raikui korvissamme vielä seuraavinakin päivinä.

Jk. Kielikurssin aikana sattui myös eräs iloinen "perhetapahtuma". Takapihalle majoitettu emakko synnytti kaksitoista ihanaa, vaaleanpunaista pikkupossua. Niistä yksi syntyi kuolleena ja toisen varasti koira. Kymmenen suloista pienokaista selvisi kuitenkin hengissä ja sai kasvaa rauhassa oman emonsa suojissa.

The Lumweza villagers
have made bags for
ten years.

Bibi Sinikka Wikström
has visited Homboza
every year.

Together they have
revived the traditional
skill of barking skins.

They also had a
course in Finnish!

Learning Finnish in the slopes of Homboza

Sinikka Wikström

There had been a lot of talk about it over the years. The bag group wanted to learn Finnish, at least the elementary steps. So a couple of years back we decided to have an intensive Finnish course. There were 18 people interested of which twelve participated actively.

A work shop turned into a classroom

We planned the course together with the group leader, Ronjeni Kipira. He is very creative and knows how to deal with these things.

First we turned the bag workshop into a classroom. The tops of the sewing machines were removed and taken to the storage and the lower parts served as desks as they were covered with beautifully decorated khangas. The black boards needed in the bag making were put up to the walls and they served as classroom blackboards.

The whole group including the children was enthusiastic to arrange the room.

Learning while eating

As soon as the classroom was ready we started to plan the timetable. The course period was one week, each day from seven in the morning until late night. Ronjeni Kipira took care of everything going smoothly as planned. He made up different methods to intensify the studying. Everybody chose a "course-name", a name of a tool or an item that widened their vocabulary. One was called Kivivasara (Stone Hammer), another Paperikassi (Paper Bag), yet another Yöpaita (Night Gawn). There was a rule of not using any other name of each other during the course.

All the discussion was in Finnish, too. We took turns in doing the daily tasks, such as cooking and cleaning up in which also the "teachers" participated. Two Tanzanian pupils always joined us for the meals and the table discussion was in Finnish. In this way a lot of new words were learned.

Tula-tullalla

Every lesson began with a song, a Finnish or a Tanzanian one. One song was

particularly popular: a traditional Finnish song called "Tula-tullalla". The pupils learned it very quickly and sang it out to make it echo in the mountains. They pronounced the lyrics so softly and beautifully that it was joyful to listen to. By the end of the course we arranged a written exam. It was interesting to notice that those who did well orally were not good in writing and vice versa.

It was only a one-week course, from Monday to Sunday, but the days were long. The Sunday was the day of final celebration. We sang, ate and talked. Everybody from the smallest babies to the grandparents took part in the celebration. It was cheerful and a bit sad, too. Monday morning we had to leave for home. The group came to see us off singing Tula-tullalla. We could hear the joyful tunes even the next day in our ears.

P.S. A happy "family event" took place during the course: the sow at the backyard had twelve cute pink piglets. One was born dead and a dog stole another. Ten charming piglets survived and were grown up with their mother.

UUDET TUULET

Miten Tansania-yhteistyö on muuttumassa

Tiina Kontinen
Helsingin yliopisto

Tansanian yhteiskunta on viimeisen kymmenen vuoden kuluessa muuttunut radikaalisti. Se on näkynyt myös siinä, että kansalaisyhteiskunta ja kansalaisjärjestöt (Non Governmental Organisations eli NGOt) ovat uusia toimijoita yhteiskunnassa. Vuonna 1995 niitä oli rekisteröity 813 ja vuonna 2000 jo yli kolmetuhatta.

Kouluista vallan vahtikoiriin

Perinteisesti kansalaisjärjestöt ovat toimineet erilaisten palvelujen tarjoajina. On ollut kansalaisjärjestöjen pyörittämiä kouluja, terveyskeskuksia ja muunlaisia palveluita. Nykyisin on yhä enemmän myös ns. kehitysjärjestöjä eli kansalaisjärjestöjä, jotka pyrkivät vaikuttamaan jonkin alueen kehitykseen: esimerkiksi naisryhmiä, terveydenhuoltajärjestöjä, äänestäjiä kouluttavia järjestöjä, viranomaisia kouluttava järjestö, ympäristöjärjestöjä tai tasa-arvoa lisääviä järjestöjä. Uusin ilmiö ovat kansalaisjärjestöt, jotka yrittävät aktiivisesti vaikuttaa hallituksen toimiin ja ovat mukana erilaisissa politiikkaprosesseissa vallan vahtikoirina.

Järjestöt ovat hyvin erilaisia kooltaan. On järjestöjä, jotka ovat toimineet yli kymmenen vuotta ja joilla on hyvin paljon toimintaa, isot toimistot, projekteja ja paljon ulkomaista ra-

hoitusta. Tällaisista voisi sanoa, että ne toimivat aika ammatillisesti. Sitten on naapuruston naisten muodostamia pieniä ryhmiä. Naiset ovat muodostaneet järjestön siksi, että he edes pikkuisen pystyisivät helpottamaan jokapäiväistä elämäänsä. Kenttä on hyvin laaja. Ei voida sanoa, mikä on tyypillinen tansanialainen NGO.

Pöytälaatikkojärjestöt

Oma lukunsa on niin kutsutut pöytälaatikkojärjestöt. Kun ulkomaiset rahoittajat haluavat tukea nimenomaan kansalaisjärjestöjä, on järjestöjä nousut myös vain paperilla. Ne tekevät hankehakemuksia saadakseen rahaa ulkomailta. Tansanialaisilla NGO-koordinaattoreilla ei ole resursseja tarkistaa, toimivatko nämä järjestöt todella. Ehkä district commissionerin (maaherran) viraston tehtävänä olisi selvittää, toimivatko järjestöt, mutta ei sekään ehdi. Pöytälaatikkojärjestöt ovat lieveilmiö, mutta tulevat aina rahoittajakeskustelussa ensimmäisenä esiin. Siinä vaiheessa, kun lähdetään suunnittelemaan yhdessä, selviää myös, onko järjestöllä toimintaa vai ei. Siksi yhteinen suunnittelu ja toisiinsa tutustuminen on tärkeää.

Kansalaisjärjestön laillinen asema

Tällä hetkellä ei itse asiassa ole sellaista laillista entiteettiä, toimijaa, kuin kansalaisjärjestö, koska kansalaisjärjestö-

politiikka on menossa lakikäsittelyyn. Tavoitteena on saada aikaan NGO-rekisteri. Tällä hetkellä kansalaisjärjestöt rekisteröityvät kolmen eri lainkohdan alle. Rekisteröitymisen jälkeen järjestö on laillisesti "society", mutta yhä yleisemmin puhutaan termistä NGO, joka viittaa nimenomaan rekisteröityyn järjestöön. "CBO" on lyhennys sanoista "community based organisation", joka ei välttämättä ole rekisteröity. Rekisteröitymisprosessi voi olla hyvin hankala, kestää kauan ja vaatii rahaa. Muutaman viime vuoden aikana rekisteröinti on vähän helpottunut.

Yleinen linja Suomessa

Rahoittaja eli Suomen ulkoministeriön kehitysyhteistyöosasto määrittelee suuntalinjat. Se on nimenomaan painottanut paikallisten järjestökumppanien kanssa tehtävän yhteistyön merkitystä. Kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyön määrärahat ovat nousseet koko 1990-luvun Suomessa. Vuonna 1991 maksatuksessa oli 170 miljoonaa, tämän vuoden arvio on 205 miljoonaa markkaa.

Rahoittajan asettamat laatuvaatimukset koskevat myös pienten järjestöjen hankkeita. Viime vuonna jäi osa hankeavustuksesta myöntämättä, koska katsottiin, ettei ollut tarpeeksi laatuvaatimukset täyttäviä hankkeita, joille rahoja olisi voitu myöntää. Vuonna

2000 ilmestyneet uudet hanketyön käsikirja ja suunnitteluoppaat panevat paljon painoa yhteissuunnittelulle.

Vapaaehtoisuus vai ammattilaisuus

Jatkuvasti on tullut uusia tieto- ja taitovaatimuksia: pitäisi tuntee tansanialainen kulttuuri ja yhteiskunta, osata kieltä, pystyä tunnistamaan paikalliset toimijat, prosessit ja ongelmat. Samalla pitäisi olla hyvä kirjoittamaan raportteja, hakemuksia, hoitamaan rahaliikennettä ja kirjanpitoa. Tämä on aiheuttanut hämmennystä pienissä järjestöissä, joissa toimitaan vapaaehtois pohjalla. Katoaako vapaaehtoistyö kokonaan kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyöstä, jos vaatimukset ovat sellaiset, että niitä ei pystytty vapaaehtoistyönä täyttämään? Jos kansalaisjärjestön kehitysyhteistyön tavoitteena on toisaalta tavallisten kansalaisten suorat suhteet ja toisaalta hyvin ammatillinen kehitysyhteistyötoiminta, niin miten nämä kaksi asiaa voidaan yhdistää? Sitäkin mietitään ulkoasiainministeriössäkin.

Hanke vai toiminta sinänsä

Kehityslinja on ollut se, että ei tehtäisi konkreettisia hankkeita. Ei rakennettaisi, ei vietäisi tavaraa, vaan pyritäisiin tukemaan kehitysmaiden kansalaisyhteiskuntia. On siirrytty enemmän demokratia- ja ihmisoikeusajatteluun. Kansainvälistä kritiikkiä on esitetty sitä kohtaan, miksi avun tai yhteistyön pitää olla projektimuotoista, eli rahoitetaan erityyppisiä yksittäisiä toimintoja eikä järjestöä sinänsä tai yleistä toimintaa. Tämä aiheuttaa ihan konkreettisia hankaluuksia järjestöille, joilla on useampia ulkomaalaisia rahoittajia. Tällainen järjestö joutuu jäsentämään omaa toimintaansa hyvin erilaisen raportointi- ja muiden systeemien kautta. Tästä on ihan hyvä esimerkki Pakistanista, kun erään järjestön yhteistyö brittirahoittajan kanssa loppui, kun se lähetti väärän donorin raportin vä-

rästä projektista.

Tässä tullaan kuitenkin siihen, että eihän koulujen tarve tai terveysasemien tarve ole Tansaniasta kadonnut. Voisi miettiä, mikä näitten erityyppisten sisältöjen suhde on koko Suomen kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyössä. Kyseessä on myös aikaperspektiivi. Konkreettisella hankkeella saadaan nopeasti aikaan näkyviä tuloksia, kun taas yhteiskunnallisen vaikuttamisen hedelmät saattavat tulla joskus 20 – 30 vuoden päästä. On vaikea mitata, mitä milläkin toiminnalla on saatua aikaan.

Yhteisiin linjoihin

Toimintavalmiuksien kehittäminen (capacity building) voisi olla avainasemassa. Pyrittäisiinkin tukemaan järjestöjä niin, että ne pystyisivät toimimaan omatoimisesti, eikä tuettaisi toimintoja sinänsä.

Voidaan ajatella sitäkin, että erityyppiset tukitoimet sopivat erilaisille järjestöille. Isoille järjestöille, joilla on hyvä toimintaidea ja paljon toimintaa, sopisi varmasti paljon paremmin, että ne saisivat jonkin tietyn tukisumman ja päättäisivät itse, mille toiminnoille sitä milloinkin käytetään. Pienille järjestöille, jotka ovat juuri aloittamassa, voisi olla ihan hyvä harjoitella projektien kautta. Projektitoiminnassakin on yhteistyön haasteita: miten yhteistyö järjestetään, järjestetäänkö se järjestöltä järjestölle ja miten siitä neuvotellaan.

Henkilökohtaisesti vai järjestöltä järjestölle

Pienissä hankkeissa yhteistyötä tehdään usein tuttujen tai ystävien kautta, jolloin järjestö jää taka-alalle. Se onkin vain rahanhankkimiskanava. Hanke voisi olla kestävämpi ja jatkuvampi, jos se toteutettaisiin yhteistyönä järjestöltä järjestölle. Henkilökohtaisissa suhteissa on aina vaara, että tämä henkilö lähtee tai hänelle tapahtuu jotain - tai sitten tulee riita, jolloin koko yhteistyö

loppuu siihen. Tällaisestakin on esimerkkejä.

Toinen hanketoimintaan liittyvä haaste on myös se, mikä on hankkeitten sisältö. Vastataanko paikallisiin ongelmiin ja miten niihin vastataan? Vastataanko niihin viemällä jokin suomalainen ratkaisumalli (näin me Suomessa tehdään, varmaan malli toimii täälläkin)? Voi olla että toimii ihan hyvin, voi olla että ei toimi. Suunnittelun merkitys korostuu.

Rahoittajasta kumppaniksi - yhteinen hankebudjetti

Vaikea kysymys, josta on paljon puhuttu, on se että kansalaisjärjestöt haluavat siirtyä rahoittajista kumppaneiksi, donorista partneriksi. Kumppanuuteen liittyy ajatus siitä, että ollaan tasavertaisia, keskustellaan avoimesti tavoitteista, jokainen tuo omat intressinsä esille, sen mitä me haluamme tältä hankkeelta ja mitä te haluatte ja sitten keskustellaan. Kumppanuuteen liittyy pitkäaikaisuuden ja luottamuksen ajatus.

Rahahan on tärkeää, mikä meiltä suomalaisilta järjestöiltä usein unohdetaan. Raha on sellaista, josta ei puhuta. Mieluummin puhuttaisiin jostakin muusta. Mutta jos halutaan päästä donor-asetelmasta johonkin muuhun asetelmaan, se liittyy väistämättä rahaan ja sen liikkeeseen, mistä mihin raha kulkee. Niin kuin Hanna Laitinen on esittänyt: *hanketasolla pitäisi päästä siihen*, että järjestöillä olisi yhteinen budjetti eikä suomalaisen järjestön hallinnoima budjetti, josta se jakaa rahaa paikalliselle kumppanille sopiviksi katsomissaan määrissä. Jos halutaan kumppanuutta, niin ainakin budjetin pitäisi olla yhteinen hankebudjetti.

Oppiminen ja kompromissit

Tasa-arvoisuuteen ja keskusteluun kuuluu se, että ollaan avoimia molemminpuoliselle oppimiselle ja tehdään kom-

romisseja. Tansaniassa on paljon sellaista, joka meidän näkökulmasta näyttää tehottomalta, tyhmältä tai vääraltä, mm. korruptio tai monet muut asiat, jotka ovat historiallisesti muodostuneita toimintatapoja ja joista on vaikea päästä yhtäkkiä irti. Yksi näistä on allowance-keskustelut, päivärahat. Tähän törmää jokainen, jonka hakkeessa on kyse koulutuksesta tai seminaareista. Ensimmäisenä ollaan vaatimassa, että täytyy sitten saada päivärahat ja lounasrahat. Miten tällaista asiaa käsitellään? Lähdetäänkö käsittelemään niin, että ei, se on tyhmä tapa, me emme tee näin, vai lähdetäänkö käsittelemään sitä, mistä tämä johtuu, onko tällainen tapana yleensä, missä se on tapana? Tätä kautta voi sitten päästä esimerkiksi sellaiseen kompromissiin, että emme maksa tai maksetaan lounas tai muuta. Tämä on hyvin käytännöllinen esimerkki.

Paradoksi

Yksi kumppanuuden paradoksi on raha, rahoitus. Esimerkki on erään tansanialaisen järjestön edustajan haastattelusta: yhteistyösuhteessa, paperilla ja puheen tasolla, ollaan tasavertaisia - ollaan sisarusjärjestöjä ja yritetään tehdä yhteistyötä. Toisaalta tilanne on aina se, että toisen pitää tuoda resurssit, jotta voitaisiin tehdä yhteistyötä. Tämä on kovin vaikea asema. Miten siitä sitten päästään eteenpäin on haaste kaikille kansansalaisjärjestöille.

JÄLKIPUUNTIA

Hanna Antila-Andersson, Msingin ystävyysseura: Paikallishallinnon kehittämisestä puhutaan puolin ja toisin. Kehitetään ja kehitetään, mutta se ei sisällä mitään konkreettista. Pitäisi olla konkreettista koulun rakentamista ennen kuin msingiläiset kokevat, että tämä on meille plussaa. Hauho kehitteli sellaisen kombinaation kuntaohjelmasta, että tuetaan osallistavaa suunnittelua, jolla sitten nostetaan esiin hankkeita, joita järjestöt voisivat yhdessä toteuttaa sikäläisen väen kanssa.

Tiina Kontinen: Se, että ollaan siirtymässä rakentamisesta lobbaamiseen, on nimenomaan politiikan linja. Se ei välttämättä ole vastaanottajien, yhteistyökumppaneiden linja.

Heli Liikkanen, Kuntaliitto: Paikallishallinnon kehittäminen abstraktiona ei ole järkevää. Se ei missään nimessä tunnu kehitysmaiden kannalta järkevältä, koska ongelmat ovat monesti konkreettisia ja käytännönläheisiä. Mutta ajatellaan esimerkiksi koulun rakentamista - se liittyy paikallishallintoon ja on järkevää. Paikallishallinto pystyisi määrittelemään, mitkä prioriteetit ovat, että ei käy niin, että yhtä koulua tuetaan monista eri lähteistä.

Heli Pimenoff, Stakes ja Uhusiano: Aika monissa yhteyksissä nostetaan esiin se, että kansalaisjärjestöjen ja kirkkojenkin yhteistyö ohittaa usein paikallishallintotason. Näin me heikennämme paikallishallintoa, joka on osa siviiliyhteiskuntaa. Tämä uusi kunta-kunta -hanke on hyvä mahdollisuus yhdistää kansalaisjärjestöjen ja kunta-kuntien yhteistyötä.

Leif Packalén, Suomi-Tansania seura: Parhaimmassa tapauksessa yhteistyö on sitä, että molemmat tekevät parhaansa. Jossakin välimaastossa on alue, jossa ymmärrämme toisiamme. Kulttuurien välinen kommunikointi on täynnä sudenkuoppia ja tulee väärinkäsityksiä. Jos hyväksymme tämän, niin silloin on paljon helpompi toimia.

Tiina Kontinen: Hanketyössä on oikeastaan mukana kolme kulttuuria: meidän kulttuurimme, tansanialainen kulttuuri ja kehitysyhteistyökulttuuri, jossa on omat sääntönsä ja oma sanastonsa. Toinen kommentti liittyy järjestöjen syntyyn. On vaarallista rinnastaa Suomen ja Tansanian tilanne, koska historialliset ja kulttuuriset ja tilanteet, joissa järjestökenttä on syntynyt, ovat ihan erilaiset. Usein ihmisten kanssa keskustellessa tulee esille, että esimerkiksi Marttaliitto Suomessa silloin ja silloin teki vapaaehtoista työtä ilman rahaa. Poleemisesti kysyn: entä jos Suomessa silloin olisi ollut kymmenen donor-toimistoa tarjoamassa rahaa, niin olisiko Marttaliitto hakenut rahoja vai olisiko se edelleenkin jatkanut vapaaehtoisesti ja kieltäytynyt rahasta? Tilanteet ovat täysin erilaiset.

tiina.kontinen@helsinki.fi

Teksti pohjaa Tiina Kontisen esitykseen Suomi-Tansania seuran järjestämässä seminaarissa marraskuussa 2001. Hän tekee väitöskirjaa Helsingin yliopiston kasvatustieteen laitoksella, toiminnan ja teorian ja kehittävän työntutkimuksen yksikössä, yhteistyössä kehitysmaatutkimuksen laitoksen kanssa. Väitöskirjan aihe on kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyö erityisesti Morogoron alueella.

Pulpetteja kummikouluihin, katto, koneita ja koulutusta kirjastoon, AIDS -valistusta ...
Vaasan kehityskaaseuri ja Morogoron kaupunki ovat pitäneet yhteyttä mm. koulujensa, kirjastojensa sekä sairaaloidensa välillä.

Nyt yhteistyön muoto on muuttumassa, ainakin osittain. Pioneerina toimii koulu- ja kirjastosektori, jonka 10 vuoden yhteistyö on evaluoitu. Johtopäätökset kiinnostanevat muitakin. Ulkoministeriön taholta toivotaan kansalaisyhteiskunnan kehittämistä ja kokeiluihin rohkaistaan. Näin kehityskaaseurin yhdeksi kumppaniksi on perustettu **kansalaisjärjestö**. Yhteydenpito eri kohderyhmiin tapahtuu jatkossa pääsääntöisesti sen kautta.

Ollaan tuntemattoman edessä, mutta uteliaina.
Miten asiat tulevat sujumaan tästä eteenpäin?

Vaasan hankkeiden arviointiraportti

Dr. Eustella Bhalalusesa
Dar es Salaamin yliopisto

Morogoro Multisectoral Community Concern Association (MMCCA) on paikallinen kansalaisjärjestö, jonka ovat muodostaneet niiden järjestäytyneiden ryhmien rypäs, joka on vastaanottanut apua Vaasan kehityskaaseuralta.

Esille tulleita ajatuksia

Kaiken kaikkiaan ajatus paikallisen kansalaisjärjestön perustamisesta on erittäin tervetullut. Jäsenten keskuudessa on kuitenkin huoli siitä, että uusi kansalaisjärjestö ei ehkä tee niin hyvää työtä kuin on odotettu. Uuden kansalaisjärjestön jäsenten keskuudessa on epäluottamuksen henkeä. Heillä on tunne, että MMCCA saattaa johtaa turhaan byrokraatiaan ja rahavarojen muualle ohjautumiseen. Ihmiset vaikuttavat huolestuneilta sen suhteen, että ehkä kaikki apu nyt osoitetaan MMCCA:lle. He uskovat, että sille annettaisiin valta tehdä päätökset kuka saa

mitäkin. Tuntuu kuin uusi kansalaisjärjestö olisi määrätty ulkopäin heille. Miten tahansa onkaan voi olla myös mahdollista että, jotkin ryhmät tajuaivat MMCCA:n vahtikoiraksi ja siksi haasteena sille työlle, jota he tekevät.

Oikeaan aikaan

Kepa on pitkään ollut yhteystoimitsijana ryhmien ja Vaasan välillä, mutta ei ole kyennyt seuraamaan sitä, kuinka hyvin apua on käytetty hyväksi. MMCCA rakentaa sillan tämän kyllä yli toimimalla sekä neuvojana että vahtikoirana. Sen lisäksi paikallinen kansalaisjärjestö tekee tansanialaisille mahdolliseksi käyttää omaa kieltä kokouskeskusteluissa sekä tiedotuskirjeiden ja raporttien kirjoittamisessa.

Edellytykset

Keräämäni tiedon mukaan jäsenet haluavat, että MMCCA:ta johtaa kokopäiväiset johtajat avoimesti rehellisesti ja moraalista vastuuta tuntien. Jäsenet haluaisivat, että MMCCA:lla

olisi oma riippumaton toimisto ja jos mahdollista internet-yhteydet. Näin verkottuminen ryhmien välillä ja jäsenten kesken helpottuisi. On myös oltu huolissaan siitä, että nykyinen käytäntö ei anna ryhmille tarpeeksi mahdollisuuksia tavata ja jakaa ideoita ja kokemuksia keskenään. Jokainen ryhmä on toiminut erillään muista, vaikka kaikki ovat pyytäneet ja saaneet rahoitusta Vaasasta.

Arvioinnin suositukset

Yhteistyö on sujunut pääosin hyvin. Tulevaisuudessa tulee harkita muuttamasta seikkaa:

Ensimmäinen havaittu rajoitus on seurannan puute ja annetun avun kontrolloinnin puute. On ennakoitua, että uusi kansalaisjärjestö ottaa tämän puutteen korjattavakseen. MMCCA:lla tulee olla oma sisäinen laadunvalvontamekanismi. Yksi keino seurannan parantamiseksi on kuukausittaiset ja neljännesvuosittaiset raportit sekä fyysiset tarkastuskäynnit rahoituskohteissa.

Projektien personointi on toinen jarruttava tekijä silloin, kun informaation kulku ja kommunikointi ovat henkilökohtaisella tasolla. Tällä on sekä etuja että haittoja. Taloudellinen vastuu on ongelmallista, kun ollaan tekemisissä yksilön kanssa. Joka tapauksessa on hyvin tarpeellista, että yhteydenotot osoitetaan joko puheenjohtajalle, sihteerille, koulun tai yksikön johtajalle heidän asemansa mukaisesti eikä yksilöinä.

Kaikkien jäsenten yleiskokous

Jotkut jäsenet olivat huolissaan ja epävarmoja, pystyykö uusi kansalaisjärjestö toimittamaan tavaroita asiaankuuluvasti. Tämä voi vihjata kaikkien asianosaisten sitoutuneisuuden ja osallistumisen puutteeseen alkuaskelista alkaen aina uuden kansalaisjärjestön idean toteutumiseen. On tärkeää että kaikki asianosaiset saadaan toimimaan ja heidät koulutetaan niin, että he ovat selvillä siitä mitä uusi kansalaisjärjestö tekee ja että se on heidän omansa. Tämä voisi tapahtua kaikkien jäsenten yleiskokouksessa, jotta saavutettaisiin yleinen yhteisymmärrys, ei vain jäsenten edustajien välinen. Tajua omistajuudesta ja siihen kuuluvaa sitoutumista on vaalittava aivan alusta alkaen, kun kansalaisjärjestö on lähtemässä liikkeelle.

Toimintavalmiuksien parantaminen

Nykyinen systeemi, jossa apu kanavoidaan Kepan kautta, on osoittautunut tehokkaaksi. Kaikki haastatellut olivat positiivisia tästä asiasta. Tilanne saattaa kuitenkin muuttua paikallisen kansalaisjärjestön tullessa kuvioihin. MMCCA voi ottaa Kepan roolin rahan siirrossa. Apu on kanavoitava MMCCA:n kautta ja se panee rahat yksittäisten ryhmien tileille.

Nykyinen toimintamalli, jossa jokainen ryhmä saa ainakin jotakin, on hyvä. Mutta joskus vaikutus on hyvin vähäinen. Kenttätyön aikana tavatuilla

jäsenillä oli näkemys, että ehkä Vaasa voisi harkita avustuksen keskittämistä muutamalle ryhmälle kerrallaan. Tämä on mahdollista niin kauan kuin MMCCA toimii objektiivisesti ja antaa mahdollisuuden joka ainoalle sektorille yhdistyksen sisällä valita kohde-ryhmä, jota tuetaan, ja miten tuetaan.

Toimintavalmiuksien vahvistamiseen on myös tarve ryhmien tasolla ja paikallisen järjestön johtajien tasolla. Käsiteltäviin asioihin voisi kuulua hankesuunnittelu ja hankkeen hallinto, varainhankinta, projektiehdotusten kirjoittaminen ja taloushallinto. Jos mahdollista Vaasan pitäisi auttaa MMCCA:ta alkuun siihen asti kun se kykenee seisomaan tukevasti omilla jaloillaan. Tähän liittyy oman riippumattoman toimistotilan ja tietoteknologia-yhteyksien varmistaminen.

Lopuksi

Vierailuvaihtoja on jatkettava. Ne edesauttavat sosiaalista ja kulttuurista oppimista. Tähän kuuluu myös jatkuva yritys etsiä ystävyyskoulua tai yksikköä tai ryhmää. Vaasa voi jatkaa yhteistyökumppaneiden etsimistä pohjoisessa kun taas MMCCA koordinoi asiaa Tansaniassa.

TYTTYVÄISET KOMMENTIT

Kirsi Laine, Opetus- ja kirjasto- sektorin vastuhenkilö, Vaasan kehitysmaaseura

Mielestäni on terveellistä olla hyväksymättä jotain uutta ilman epäilyjä ja harkintaa. Se, että MMCCA saa päätösvalan, on koko yhdistyksen perustamisen johtoajatus, koska MMCCA muodostuu kaikista niistä ihmisistä, jotka osallistuvat ko. kansalaisjärjestön toimintaan. Kaikki kehitysyhteistyö, jota tehdään rahoittajan ehdoilla, on ulkoapäin määrättyä. Yri-

tys saada MMCCA toimimaan *omilla ehdoillaan* antaa tansanialaisille todellisen valinnanvapauden tehdä sitä, mitä parhaaksi näkevät. Kokonaisbudjetin suuruus on tietenkin toimintaa rajoittava tekijä vaan missäpä ei olisi.

Taloudellinen tuki pohjoisesta ohjataan aluksi eri sektoreille, jolloin jokaisen sektorin sisällä tai jopa sektorien välillä on mahdollista valita yksi laaja tuen kohde vuosittain. Päätöksen tekevät tansanialaiset. Tätähän juuri Vaasan kumppanit toivovat – keskittymistä kerralla vain muutamaaan, laajaan kokonaisuuteen. Näin omistajuus on selkeästi tansanialaisilla.

Rahaliikenteen tarkka kontrolli on hyvän hallinnon perusedellytys. Tansanialaiset ovat fyysisesti lähempänä toimintakenttää kuin kaukana pohjoisessa olevat ”vahtikoirat” – niitähän mekin olemme. Kun paikalliset heti selvittävät keskenään projekti-kohteeseen ilmaantuvat odottamattomat tilanteet käyttäen suahilia englannin sijaan, epäilyksen varjot väistyvät. Onkin hyvin rohkaisevaa, jos MMCCA koetaan pikemminkin haasteena oman toiminnan kehittämiseksi kuin välttämättömänä pahana rahoituksen saamiseksi pohjoisesta.

Minusta tuntuu hieman oudolta väite, että Vaasan kohteisiin olisi oltu yhteydessä vain henkilökohtaisella tasolla eikä henkilöiden aseman mukaan. Vaasa ei ole koskaan vaihtanut kohde-ryhmää, vaikka johtajaopettaja tai jokin muu esimies olisi vaihtunut. On luonnollista, että kohderyhmänsä kehittämisestä vastuussa oleva avainhenkilö tulee muita tutummaksi rahoittajille.

Tästä kansalaisjärjestöstä alettiin puhua jo kaksi vuotta sitten, jotta siirtymäaika yhteisvastuun ajatukseen olisi riittävästi. Mikään ei ole niin tärkeää luottamuksen kannalta kuin tiedottaminen, joten MMCCA:n jäsenjärjestöjen *kaikkien jäsenten* tulisi päästä kuulemaan, mistä on kyse.

WINDS OF CHANGE

in Finnish-Tanzanian NGO co-operation

Tiina Kontinen, Helsinki University

Tanzanian society has changed radically in the past ten years. The civil society evolves with the so-called non-governmental organizations (NGOs) as new agents in society. There were 813 NGOs registered in 1995. Year 2000 this number already exceeded three thousands.

From schools to guard dogs of power

Traditionally the non-governmental organizations have functioned as the providers of various services. There have been schools, health clinics and other kinds of services run by NGOs. Nowadays there are also so-called development organizations: NGOs that strive to have an effect on the development of a certain area. There are women's groups, health organizations, organizations that train people to vote or train the authorities, environmental organizations or organizations for the promotion of equal rights. The very latest cases are NGOs that try to have an effect on the actions of the government and are present in various political processes as guard dogs of power.

These organizations are very different concerning their size. There are some which have functioned for over ten years and which have vast operations, large offices, numerous projects and vast international funding. It could be said that they function quite professionally. On the other hand there are other smaller ones, organized for example by the women of neighbourhoods so that they could improve their everyday lives a little bit. The field is very vast and it cannot be said what the typical Tanzanian NGO is.

Brief case NGOs

There also exist a fair amount of so-called brief case NGOs - organizations that exist only on paper. They have risen since foreign donors have a desire to specifically support NGOs. They apply funds in order to get money from foreign countries. The Tanzanian NGO coordinators don't have the resources to verify whether or not these organizations actually function. It might be the district commissioner's office's duty to monitor these organizations, but it doesn't have time either. Brief case organizations are a side effect, yet they are always the first topic to be brought up at funding-related discussions. However, when actual planning is started together, it becomes apparent if an organization functions or not. This is why mutual planning and getting to know each other is vital.

The legal position of non-governmental organizations

In fact, at this moment there is no such legal unity, agent, as an NGO, since the Tanzanian NGO-policy is still under debate. The goal is to set up an NGO register. At the moment NGOs register under three different paragraphs of law. After registering, the organization is legally a "society". However, the term NGO is used more and more often, which implies a registered organization. "CBO" is short for Community Based Organization and refers to a non-registered organization. At the moment the registering process can be very difficult, take a long time and require money. Registering has got easier during the course of the past few years.

The common policy in Finland

The financier (Ministry for Foreign Affairs, Department of Development Co-operation) sets the course. It has

outspokenly stressed the importance of co-operation with local NGOs. NGO funding has risen during the 1990's. In 1991 170 million was being spent, this year's estimate being 205 million marks.

The Ministry also sets requirements for the quality of the activities. These requirements are applied to small organizations, too. Last year the Ministry withdrew some of the funding because there were not good enough project proposals. The new manual and planning guides on project work that came out in 2000 place considerable emphasis on mutual planning.

Volunteer or professional

New knowledge and skill requirements come up constantly. One should know the Tanzanian culture and society, know the language, be capable of recognising local activities, processes and problems. At the same time one should be good in writing reports, applications, dealing with the transfer of money and accounting. This confuses small organizations where work is voluntary based. It raises the question of whether voluntary work will disappear altogether from NGOs development collaboration if the requirements are such that they cannot be fulfilled. If the goal is a direct relation with people, on one hand, and a very professional development collaboration, on the other hand, then how can these two things be linked? This is what the Ministry people are also wondering.

Ongoing operations

The recent trend and policy has been not to establish any concrete projects (not to construct, not to bring in materials) but rather to support the NGOs of a developing country. The thinking has moved from the idea of

supplying basic materials to the idea of democracy and human rights. A trend that has raised much international debate is the idea of projects. In a project model the funding goes to various individual projects instead of going directly to an organization or to common action. This causes concrete difficulties for organizations that have multiple foreign financiers. Such an organization must regulate its actions through very different systems of reporting.

And still: the need for schools and medical clinics hasn't disappeared from Tanzania. One could wonder what is the relation of these different contents in Finland's NGO development collaboration. A time perspective is also in question. Visible results can be quickly obtained with a concrete project whereas the fruits of social effects can appear only in some 20–30 years. It is hard to measure what has been accomplished with each operation.

Common policy

Capacity building could be in a key position, meaning that organizations would be supported so that they could function individually and operations wouldn't be supported as such.

We can also consider if different kind of support might suit organizations that are on a different organizational level. Capacity building would probably suit large organizations, which have a good operational idea and widespread operations. Small and young organizations could benefit if they rehearse with projects first to see how collaboration works. Projects are challenging, too, when you try to learn co-operation. How is it organized? Is it from an organization to another? How are things negotiated?

Personally or from organization to organization

In small projects collaboration is often achieved through personal contacts (friends and associates), meaning that the organization will be of secondary importance (only a channel for gaining funds). The project could be more durable and long-term if it was from an organization to another. In personal relations there is always the danger that this person will leave, or something will happen to him or else a quarrel ensues

and ends the collaboration. There are examples of such cases.

Another challenge to a project is its content. Are local problems addressed and if so, how? Should they be addressed by inserting the Finnish method ("This is how we do in Finland, the method will probably work here as well")? It can work or not. The importance of planning increases.

From financier to partner - a common project budget

A difficult question, which has been extensively discussed, is that NGOs would like to be partners instead of being donors. Partnership implies the idea of being equal, discussing goals openly, everyone bringing forth their interests, "that which we want from this project and that which you want" and then we discuss. The ideas of long-term relationships and trust are related.

Money is important. This is something that we Finnish organizations often forget. Money is something that is not talked about. We prefer to talk about something else. However, if one wants to get from the donor setting to some other setting one has to consider money and the flow of money: from where to where money flows. As Hanna Laitinen has said, things have to change on the *project level*. If project aid is received, organizations should have a common budget and not one controlled by a Finnish organization, from which money is handed out to local partners in amounts that it sees fit. If partnership is the goal, then at least the budget should be a common project budget.

Learning and compromises

Equality in discussions means that both sides are open to mutual learning and ready to make compromises. Many things in Tanzania seem inefficient, foolish or wrong from our perspective - for example corruption, which has evolved historically, and is difficult to get rid off suddenly. One of these things is the allowance discussion. It is encountered by anyone whose project involves training or seminars. Immediately people start demanding that they must receive their allowance and lunch money. How should one deal with it? Should we say "No, this is a stupid custom, we will not do this"? Or

should we say "Why is this? Is this a custom? Where it is custom?" This way, for example, a compromise can be reached (we won't pay or we will pay the lunch etc.). This is a very practical example.

Paradox

One paradox of partnership is money and funding. I draw an example from a certain Tanzanian organization's representative's interview: "On paper and on the level of conversation we are equal, we are sister organizations and try to co-operate. On the other hand the situation is always so that one of the two has to supply the resources in order to make the co-operation possible." This is a very difficult position. How to progress from this is a challenge to all NGOs.

tiina.kontinen@helsinki.fi

The article is based on Kontinen's speech at a seminar that was arranged by the Finnish-Tanzanian Friendship Society November 2001. She is writing her doctoral thesis for the University of Helsinki on the Finnish-Tanzanian NGO development collaboration in the Morogoro region.

CONVERSATION after the speech

Hanna Antila-Andersson, Msingi Friendship Association: It is good that there is talk about developing the local administration. But it doesn't contain anything concrete. There needs to be building of a school before the people at Msingi feel that there is something positive going on for them. Hauho has now developed a combination of this municipality program where participatory planning is supported and in this way different ideas are brought up. The partner organizations can carry out these ideas together with the local people. But if nothing concrete is included in the plans they are given little value. Developing the local government is a quite abstract issue and is hard to grasp.

Tiina Kontinen: The move from building to lobbying is a political outline, but not

Continues on page 31

Desks to classrooms, a new roof and computers to the library, ICT training, AIDS prevention campaigning... Vaasa Association for Developing Countries and Morogoro Municipality have a long relationship. **School to school, library to library, hospital to hospital.**

Now the relationship is about to change, with the school and library sector as a pioneer. Its activities during the past 10 years have recently been evaluated with interesting conclusions. The current trend is to strengthen the civil society. In this innovative spirit **a new NGO** has been established in Morogoro to act as one of Vaasa AFDC's partners.

So any contacts in the future will be kept mainly through the new NGO. No one knows how it is going to be, but hopes are high.

WINDS OF CHANGE

NGO mpya

Ripoti ya tathmini ya Vaasa

Eustella Bhalalusesa Univesity of Dar es Salaam

MMCCA ni shirika lisilokuwa la kiserikali lililoanzishwa baada ya kuungana kwa vikundi vyote vinapata msaada wa Vaasa AFDC. Ushirikiano huu umelenga kuinua hali duni ya maisha ya wanachi wa Morogoro na hasa kwenye nyanja za elimu, afya, maktaba za umma, walemavu, na vikundi vinavyojihusisha na mazingira.

Hata hivyo, imegandulika kuwa juhudi hazijachukuliwa kuhakikisha kuwa jitihada hii inaongozwa na kusimamiwa ili kujenga chombo imara kitakachohakikisha kila kikundi kinafaidika na kupunguza muingiliano wa mambo baina ya vikundi. Kwa hiyo MMCCA imetegemewa kuratibu kazi za vikundi kwa nia ya kukifanya kila kikundi na jamii nzima ya Manispaa ya Morogoro kupata manufaa makubwa na mazuri zaidi.

Mawazo na rai

Kwa ujumla, wazo la kuanzisha hii shirika ni nzuri. Hata hivyo kuna wasiwasi baina ya wanachama shirika huenda lisifanye imani kabisa na hili shirika. Walihisi kuwa MMCCA itaweka

urasimu usiokuwa wa lazima na kutumia fedha vibaya. Wengine wanaogopa kuwa huenda pesa zote zikawa zinatumiwa MMCCA, halafu wao (MMCCA) ndio watapewa mamlaka ya kuamua nani apate nini. Ilionekana kana kwamba hili shirika limeanzishwa bila ridhaa ya walengwa wote. Hata hivyo, wengine wanaona kuwa MMCCA inatumiwa kama mlinzi wao na hivyo kuweza kuhoji kila kinachofanyika kwenye vikundi.

Ni vizuri kusisitiza hapa kuwa kwa sasa ni muhimu sana kuanzisha shirika kama hili. Kwa kipindi kirefu, KEPA imekuwa ikishughulikia makabidhiano ya fedha za msaada kati ya wafadhili, Vaasa na walengwa (vikundi) lakini haikuwa na uwezo wa kufuatilia matumizi ya fedha hizo. MMCCA itaziba hili pengo kwa kuwa mshauri na mlezi / mlinzi wa vikundi. Kwa nyongeza hili shirika litawapa fursa watanzania kutumia lugha wanayoelewa vizuri (Kiswahili) wakati wa majadiliano kwenye vikao na wakati wa kuandika barua na ripoti mbalimbali.

Masharti

Kutokana na habari nilizozipata kwenye usaili na katika mazungumzo yasiyo rasmi, watu wangependa kuona

MMCCA inaongozwa na viongozi wasiokuwa na majukumu mengine nje ya shirika na tena kwa uwazi, heshima na kujituma. Wangependa shirika liwe na ofisi yake na kama ingewezekana iunganishwe na mawasiliano ya mtandao wa internet. Hii itasaidia kuunganisha vikundi. Kulikuwa na duku duku kuwa utaratibu uliopo sasa hauvipi fursa vikundi kukutana na kubadilishana uzoefu. Kila kikundi kinafanya kazi zake bila kukihusisha kingine wakati vyote vinafadhiliwa na mfadhili mmjoja (Vaasa AFDC).

Mapendezo

Kulingana na matokeo ya utafiti huu, ni wazi kuwa ushirikiano wa kimaendeleo kati ya Munispaa ya Morogoro na Vasa (AFDC) umekuwa wa manufaa na wenye matokeo mazuri kwa walengwa. Hata hivyo, kulikuwa na matatizo madogo madogo ambayo yanahitaji kuangaliwa kwa makini hapo baadaye.

Tatizo la kwanza lililojitokeza ni ukosefu wa ufuatiliaji / ukaguzi wa miradi na misaada inayotolewa. Inategemewa kuwa shirika jipya, MMCCA, litaliiondoa tatizo hili. Lazima kuwe na muundo mbinu wa ndani utakaohakiki mahesabu. Njia mojawapo ya kupata ufumbuzi wa

tatizo hili ni kupitia ripoti za kila mwezi na za kila robo mwaka na pia kutembelea miradi/vikundi na kukagua maendeleo yake.

Miradi kufanywa kama mali ya mtu binafsi ni tatizo jingine. Mawasiliano yalikuwa kati ya mtu na mtu, hii ina faida na hasara pia. Ni vigumu sana kudhibiti matumizi ya fedha kama anayekaguliwa ni mtu binafsi. Isipokuwa pale inapolazimu, mawasiliano yote lazima yapitie kwa mwenyekiti, katibu, kiongozi au mkuu wa shule / kitengo; kwa vyeo vyao kama viongozi na si vinginevyo.

Mkutano wa wanachama wote

Kama tulivyoona hapo nyuma, baadhi ya wanachama wana wasiwasi kama MMCCA itaweza kufanya kazi yake vizuri. Hii inaashiria kuwa washika dau wote hawakuhusishwa katika hatua za mwanzoni kabisa za kuunda shirika kama hili. Ni vizuri washika dau wote wahamasishwe na kuelimishwa mapema kuhusu MMCCA kuwa hili shirika ni mali yao. Hili linawezekana kama mkutano wa pamoja umeitishwa na wanachama wote kuhudhuria na sio wawakilishi wao ili kufikia mwafaka. Ari ya kulipenda shirika kuliona kama mali ya washika dau wote ni vizuri ikavunwa mapema wakati shirika linaanza kuliko kusubiri baadaye baada ya mambo kuharibika.

Utaratibu wa sasa – utaratibu mpya

Utaratibu wa sasa wa kupitishia misaada KEPA umeonyesha kuwa wa uhakika na wenye mafanikio sana. Watu wote waliosaidiwa wameupongeza sana huu utaratibu. Hata hivyo, hali hii inaweza kubadilika kufuatia kuanzishwa kwa MMCCA ambayo itarithi kazi za KEPA. Misaada ya fedha itatakiwa iwe inapitia MMCCA na wao (MMCCA) kuziweka/ kuzituma mara moja kwenye akaunti za benki za vikundi husika. Linaloambatana na hili ni kiasi cha msaada kinachotolewa kwa kila kikundi. Utaratibu wa sasa wa kila kikundi kupata angalau chochote ni mzuri ingawa maendeleo yanayopatikana yanakuwa finyu. Wanavikundi wengi waliosailiwa walikuwa wanapendekeza kuwa Vaasa ingefikiria kusaidia vikundi vichache kwa wakati mmoja ili kiasi kinachotolewa kiwe kikubwa zaidi. Hii inawezekana maadamu MMCCA itakuwa na jukumu la kukipatia nafasi kila kikundi

wanachama kupendekeza kikundi kinachostahili kupata msaada kwanza, na kwa njia gani.

Kuimarisha utaratibu

Kuna haja pia ya kuwaongezea uwazo viongozi ili wafanye kazi kwa kujiamini zaidi katika ngazi ya vikundi na ya shirika. Mada muhimu za kuangalia zilenge kwenye jinsi ya kuandaa mipango ya miradi na utawala wake, njia/ mbinu mbalimbali za kupata wafadhili/ fedha, jinsi ya kuandika maombi ya radi, na maswala yanayohusu usimamizi na utawala bora wa matumizi ya fedha. Kama vinawezekana ingekuwa vizuri Vaasa ikaisaidia MMCCA katika hatua zake za mwanzoni. Hii pia inahusu kupata ofisi ya MMCCA yenye mtandao wa internet/teknolojia ya mawasiliano ya kisasa (ITC). Hii itasaidia kuiunganisha MMCCA ndani na nje ya Morogoro.

Mwishoni

Wazo la kutembeleana liendelee. Kwa kutembeleana watu hupanua mawazo na ni njia mojawapo ya kujifunza utamaduni wa jamii nyingine. Kutembeleana pia ni njia muhimu ya kutafuta vikundi au shule za kushirikiana nazo. Vaasa wanaombwa kuendelea kuhamasisha mipango ya kutembeleana kwa upande wa kaskazini na MMCCA kwa upande wa Tanzania.

A POSITIVE COMMENT

Kirsi Laine, Education and Library Sector Coordinator within Vaasa Association for Developing Countries

In my opinion it is a healthy attitude not to accept something new without any doubt and consideration. The fact that MMCCA will get the authority, is the leading idea of founding this non-governmental association, because MMCCA consists of all those who participate in the NGO's activities. All development co-operation, which is done under donor's conditions, is imposed from outside to the target groups. The effort to make MMCCA function under its own conditions will

offer to Tanzanians a real freedom of choice to do, what ever they consider best for themselves. The budget will restrict the activities, but where wouldn't it.

The financial aid from the North will first be directed to different sectors within the association. This makes it possible to choose within the sector or even between the sectors one large annual target of support. Tanzanians will have the authority to make the decision. This is what the counterparts of Vaasa were after – concentration on few but large entities. Hereby the Tanzanians have clearly got the ownership.

The strict control of money transfers and bookkeeping is the fundamental condition for the good governance. Tanzanians are physically nearer to the field of action than the Northern "watchdogs"- that's what we are as well. When the local people will sort out unexpected situations in any project right away using Swahili language instead of English, the shadows of mistrust will be vanished. It's really encouraging actually, if MMCCA will be considered as a challenge for developing one's activities rather than a necessary evil for getting financing from the North.

I feel a bit peculiar, though, to read in the evaluation that Vaasa would have been in contact with its target groups more on the personal level than according to the post which the contact person occupied. Vaasa AFDC has never changed the target group, even if the headteacher, the head of the unit or any other leader had been replaced by a new one. It's only natural that the key person, who is in charge of development of any target group, will become more known than any other person to the donors.

The issue of founding this particular NGO was brought up already two years ago so as to have time enough for the transitional phase of accepting the idea of joint responsibility instead of all trying hard alone by themselves. There is nothing more important than informing for gaining trust in any activity, so all the members of MMCCA member organizations should definitely get the information telling, what this all is about.

AURINKOKEITTÄJÄT – JIKO LA JUA ry. viemässä aurinkokeitinviestiä Tansaniaan

Jami Koskinen ja Hanna Paulomäki

Aurinkokeittäjät – Jiko la Jua ry. on Suomessa v. 2000 rekisteröity yhdistys, jonka tarkoituksena on parantaa ympäristön tilaa ja naisten asemaa aurinkokeittimien avulla. Yhdistys toimii Tansaniassa Arushan alueella yhteistyössä paikallisen metsitysprojeffin (TPP) kanssa. TPP:n alaisuuteen on perustettu 'Solar Cookers' -järjestö, jolla on oma hallitus ja budjetti.

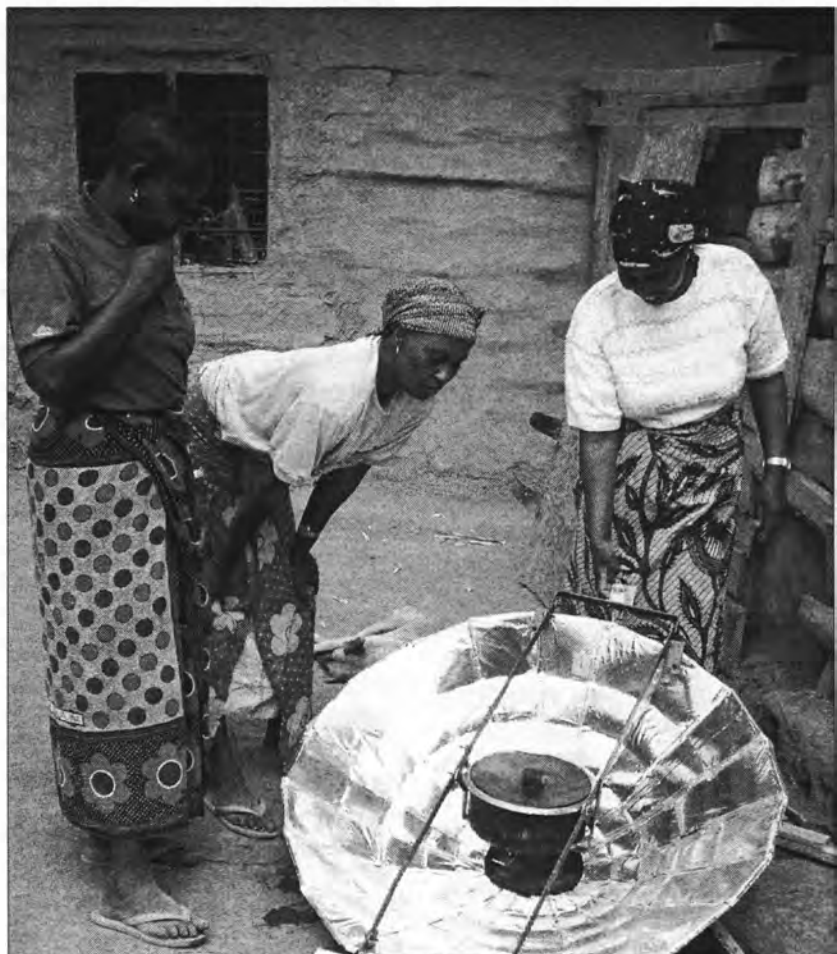
Toiminta sai alkunsa keväällä 2000, kun saimme kutsun lähteä vetämään aurinkokeittimien rakennuskurssia TPP:läisille. Kesällä 2000 16 henkilöä koulutettiin kahdenlaisen keittimen (laatikko- ja paraboloidikeitin) rakentamiseen, käyttöön ja huoltoon. Suuri osa kurssilaisista omaksui aurinkoteknologian vaivatta ja ottivat keittimet käyttöönsä heti. Ihmiset ovat olleet muutenkin ilahtuneita keittimien toimivuudesta ja tehokkuudesta.

Jätimme keittimet testattavaksi ja kesällä 2001 palasimme Arushaan keskustelemaan siitä, miten aurinkokeittimet ovat toimineet, kuinka paljon niitä on käytetty ja kuinka kyläläiset ovat suhtautuneet uuteen ruoanlaittoteknologiaan. Kävi ilmi, että myös ongelmia oli ollut: alkuinnostuksen jälkeen keitin oli saattanut jäädä vähemmälle käytölle ja sitä käytettiin pääasiassa veden keittämiseen kun taas ruo-

ka tehtiin edelleen perinteisesti illalla. Kiinnostuneita oli kuitenkin ollut niin paljon, että kesäkuun alussa 2001 oli jo järjestetty uusi rakennuskurssi. Suurin osa näistä kurssilaisista oli ollut naisia, jotka olivat innostuneet keittimistä edellisen kesän kurssin seurauksena sekä

seurattuaan niiden toimimista käytännössä kylissä.

Kyliä kiertäessä huomasimme, että Arushan alueella on paljon naisryhmiä, jotka ovat erittäin kiinnostuneita aurinkokeitinkursseista. Kylissä ihmiset tulivat kertomaan omasta

AURINKOKEITTÄJÄT – JIKO LA JUA Carrying a solar cooking message to Tanzania

köyhyydestään ja konkreettisesta puupulasta. Puiden keruu vie hyvin suuren osan naisten ajasta. Näimme omin silmin, että Arushan lähialueet ovat monilta paikoin puuttomia ja kuivana aikana ihmiset elävät äärimmäisessä köyhyydessä, eikä puuta ole varaa ostaa. Näyttää siltä, että ajatus aurinkokeittimestä on lyönyt itsensä läpi; ihmiset ovat olleet hyvin kiinnostuneita keittimistä. Tänä vuonna syyskuun kurssilla oli ollut yli 20 osanottajaa ja enemmänkin olisi ollut tulossa.

Aurinkokeittäjät – Jiko la Jua ry täällä Suomessa pyrkii avustamaan Solar Cookersin toimintaa sekä taloudellisesti keräämällä varoja että tieto-taitoa viemällä. Kerätyt varat lähetetään Solar Cookersin pankkitilille Arushaan. Avustusten ensisijainen tarkoitus on kannustaa kurssille tulevaa henkilöä tukemalla häntä keittimen hankkimisessa 50 prosentilla.

Ajatuksenamme on antaa ihmisille mahdollisuus itsensä auttamiseen keittimen avulla.

Kiinnostuitko? Lisää tietoa:
kotisivu.mtv3.fi/oma/aurinkokeittajat
aurinkokeittajat@hotmail.com
 p. 09 - 823 75 32 , 050 - 532 54 70

Aurinkokeittäjät – Jiko la Jua is a Finland based organisation that was registered in the year 2000. The main goal is to improve the state of the nature as well as women's situation by means of solar cookers. Organization is functioning in Arusha area, Tanzania in co-operation with a local tree-planting project (TPP). 'Solar Cookers' that has been established under the umbrella of TPP, has its own board, budget and bank account. Solar Cookers is in charge of issues related to solar cookers in Arusha.

The operation of the organisation started in spring 2000 when we were invited to go running a course where solar cookers would be built. Off we went. The course that took place in summer 2000 consisted of the workers of TPP. They were 16 altogether. During the course They were trained to construct, use and repair two types of solar cookers (box and parabolic). Most of the participants adopted the idea of solar technology with no difficulties and took the cookers in use right after the course. People have been delighted about the usefulness and effectiveness of the cooker.

The cookers that were built were left for testing for a year. In summer 2001 we returned to Arusha to discuss on issues related to practicability of the cookers. How well had the cookers worked, how much had they been used and what kind of attitudes had the people taken towards this new cooking technology were the topics that were dealt with. It appeared that some problems had arisen: after the excitement towards the novelty some cookers had been left without use or were mainly used for heating water whereas food was still made in a traditional way in the evening. Anyway, many villagers had gotten interested in the cooker and this led to a new course that took place in June 2001. Most of the course participants appeared to be

women, who had become keen on the cookers after the successful previous course and after having seen the cookers in use in the villages.

While traveling around the villages we realised that in Arusha surroundings there are lots of women groups that seemed to be interested in the solar cooker courses. In villages people wanted to speak of their poverty and the concrete lack of firewood. For women collecting firewood occupies a great amount of time. Small number of trees in Arusha area is clearly visible. During the dry season people live in extreme poverty having no money to buy firewood. It looks as if the idea of solar cooking has a good chance to reach people; at least the level of interest among villagers is high for the time being. This September more than 20 participants had shown up in the course and more would have wanted to take part. Ironically, the intake number had to be cut due to lack of resources.

Here in Finland Aurinkokeittäjät – Jiko la Jua tries to subsidise Solar Cookers through fund-raising and transmitting know-how. The raised funds are sent to the bank account of the Solar Cookers in Arusha. The preliminary focus of the funds is to encourage a person who is interested in obtaining a cooker for oneself to attend the course. Aurinkokeittäjät – Jiko la Jua is committing to give support to the participant by 50 % of the price of one cooker and the course fees.

Our motto is to give people a chance to help themselves with the help of solar cookers.

Jami Koskinen and Hanna Paulomäki

Became interested? Find more info!
<http://kotisivu.mtv3.fi/oma/aurinkokeittajat>
aurinkokeittajat@hotmail.com
 tel.int. +358-9-8237532,
 +358-50-5325470

TANSANIALAINEN TUULAHDUS TAMPEREELLA

Tummaihoiainen mies astuu ystävänsä kanssa sisälle ja vilkaisee tanssilattialle, jossa työpäivänsä päättänyt hilpeä naisryhmä nauttii latinorytmeistä. Mies tulee luoksemme, kättelee ja tervehtii iloisesti: "Hyvää päivää".

Kummallista. Eihän Suomessa puhutella vieraita ihmisiä?

Olemme kivenheiton päässä Tampereen rautatieasemalta, ravintola Mambossa.

Anita Lintula

Tansaniankävijälle sana "mambo" herättää muistot. Mambo on suahilia ja on yhtä kuin asiat. Tansaniassa voi tervehtiä kysymällä "Mambo?" eli "Miten ovat asiasi?".

Ravintolan nimi ei ole sattumaa. Baarin omistaa tansanialainen Menard Mponda yhdessä suomalaisen vaimonsa kanssa. Ensimmäisen ravintolansa, jonka Menard perusti viitisen vuotta sitten Epilään, nimi oli suomalaisempi "Sisko ja sen veli". Syy ravintolan perustamiselle on yksinkertainen. - Työnsaanti oli hankalaa. Päätin perustaa ravintolan.

Salsaava lähiöbaari

Menard perusti Mambon kaksi vuotta sitten Amurin kaupunginosaan, muutamien kilometrien päähän Tampereen keskustasta. Amurissa Mambo korvasi paikallisen lähiöpubin. Uusi baarinomistaja kummastutti kanta-asiakkaita. Muukalaisen puuhissa oli ihmettelyä: karaokea, salsailtoja ja afrikkalaista musiikkia meidän pubiin?

- Se oli outoa amurilaisille. Jotkut eivät piräneet alussa siitä, että vaihdan paikan tyyliä.

Uteliaisuus kuitenkin voitti. - Useimmat tervehtivät ensimmäistä kertaa ulkomaalaista. He kyselivät, kuka olen ja mistä tulen.

Alkukummastuksen laannuttua

asiakkaat osoittautuivat avuliaksi.

- He tukivat minua, esittivät ehdotuksia ja kyselivät, miten voisivat auttaa, Menard muistelee hymysuin.

Mambon lauantai-illoista muodostui vähitellen menestys. Nuoret suomalaiset, afrikkalaiset ja lähiöpubin kanta-asiakkaat istuivat iltaa sulassa sovussa. Tiskijukan kansainvälinen musiikki veti tanssilattian täyteen.

Mitä tahansa voi tapahtua Mambossa

Viime lokakuussa Mambo muutti nykyiselle paikalleen Murtokadulle. Tavoitteena oli päästä lähemmäs suuria ihmisjoukkoja. Mambon ohjelma ja ilmapiiiri on kiehtova sekoitus baaria ja yökerhoa. Tiistaisin on salsailta, jolloin paikalla on tanssinopettaja opastamassa salsan saloihin. Keskiviikkoillat kulkevat nimellä Brix and Jungle, ja torstai-iltaisain painottuu afrikkalainen ja reggae-musiikki. Perjantaisin soi hiphop ja lauantaisin esimerkiksi calypso. Mambossa on myös live-konsertteja ja ohjelmallisia iltamia. Loka-kuun avajaiset vetivät tuvan täyteen. Ohjelmassa oli tanssi- ja musiikki-esityksiä ympäri maailmaa.

Mambon voi sanoa olevan eräänlaista kansainvälisyystötä. Suomalaiset ja ulkomaalaiset tutustuvat toisiinsa ja pitävät hauskaa yhdessä. Menardin tavoite oli luoda ravintolasta rento kohtaamispaikka, mitä kuvastaa myös nimi Mambo.

- Halusin saattaa yhteen erilaisen asioiden ihmisiä. Mitä tahansa voi tapahtua Mambossa, kun ihmiset tapaavat.

Tanssinopettaja ja yrittäjä

Menardin työpanos ei rajoitu Mamboon. Hän on valmistunut taiteen maisteriksi Tansanian Bagamoyon kuu-

luisasta taidekorkeakoulusta. Suomeen hän tuli 90-luvun puolivälissä opiskelamaan ja opettamaan tanssia Oriveden opistoon. Menard opettaa traditionaalisia tansseja ja rummutusta kuusi vuotta sitten perustetussa tanssiyhdistyksessä Cheza Ngomassa, jonka toiminta on vireää. Hän on opettanut tanssia ja musiikkia myös lapsille ja vammaisille. Opettamista hän opiskeli Sibelius Akatemian pedagogiikan lyhytkurssilla.

- Haluan jakaa tietoa ja ajatuksia ihmisten kanssa. Opettaminen on alue, jolla haluan kehittyä.

Vaikka Menard oli asunut Suomessa vuosia ennen ensimmäisen baarin perustamista, suomalaisen yritysmaailman tavat ovat edelleen haaste. Esimerkiksi erot aikakäsityksissä luovat erilaiset puitteet yrittämiselle.

- Suomessa täytyy tietää vähintään seuraavan kuukauden ohjelma etukäteen. Tansaniassa voit vain ottaa mikrofoniin ja auton ja löydät yleisön vaikka samana päivänä.

Tansanialaisia tuotteita ei Mambosta voi ostaa, vaikka hyllyllä on esillä tansanialaisia oluita Safaria,

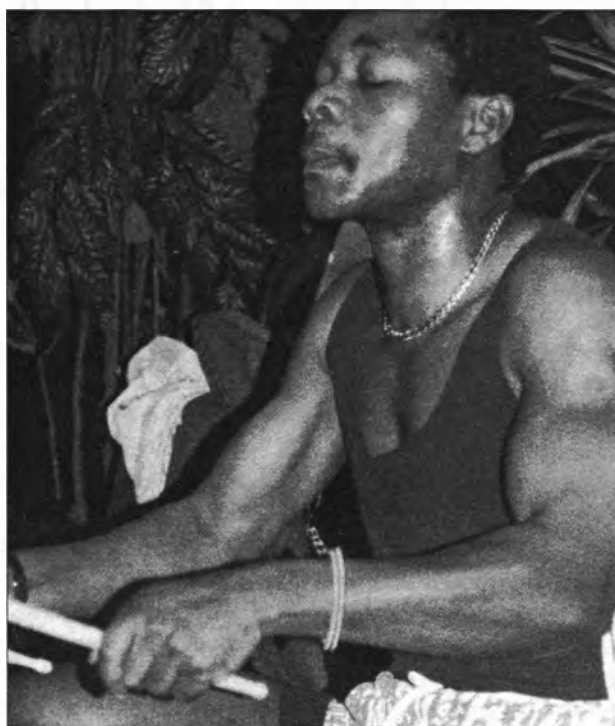
Kilimanjaroa ja Ndovua. Menard ounastelee, että oluet olisivat Suomesa menestys. Niiden maahantuonti ei ole kuitenkaan vielä onnistunut.

Mambo on löytänyt paikkansa tamperelaisten ravintoloiden joukossa. Asiakkaat kehuvat musiikkia ja avointa ilmapiiiriä. - Olen saanut palautetta, että Mambossa ei ole jännitteitä. Ihmiset tuntevat kuuluvansa tänne. Tavoitteemme on, että kukaan ei tuntisi itseään muukalaiseksi.

Juttutuokiomme päättyy, kun yksi tanssivasta naisporukasta lähestyy meitä. - Musiikki on tosi hyvää, mutta saisiko vielä sellaista salsaa, jossa ei ole saksofonia?

Baarimikko naurahtaa ja lähtee vaihtamaan musiikkia.

Ravintola Mambo
Murtokatu 1, Tampere
mponda@hotmail.com
Menard Mponda 044-5698107
Cheza Ngoma: Jonna Soli 040-7150369 tai Menard.

A black man enters Mambo Bar.
He greets us by shaking our hands and saying how do you do in Finnish.
Wait a minute - you are not supposed to greet people
you don't know – are you?

We are in a restaurant called Mambo in Tampere,
just two steps away from the Railway station.

LET'S MEET AT MAMBO's!

Anita Lintula

The man takes a glance at a cheerful group of dancing women at the dance floor. They have apparently finished the day's work and have come to enjoy Latino music at Mambo Bar.

If you have never been to Tanzania you know what "mambo" means. It is a Swahili word for "things". In Swahili you can greet people by asking "Mambo?" How are all things in your life?

So how come the bar is called Mambo? A Tanzanian man, Menard Mponda, and his Finnish wife own it. He came up with the idea of having a bar

for a simple reason. – It was not easy to get a job. So I decided to start a restaurant business.

Something old, something new!

Menard started Mambo Bar two years ago. It used to be situated in Amuri area, a few kilometres from Tampere downtown, where it took the place of an old and worn out suburb pub. The regular customers – old beards, who have come there for years - got something to think about when Menard took over. He was a stranger who seemed to organize everything anew. Karaoke, Salsa Nights

and African music in our pub?

- These things were new to Amuri residents. Some of them did not like the ideas at all. They wanted the bar to be as it used to be.

But in the end they were curious.

- Most of them were greeting a foreigner for the first time. They were curious to know who I am and where do I come from.

After the first shock the customers turned out to be helpful indeed. – They supported me, made suggestions and asked if they could help me with anything, Menard smiles.

Saturday nights at Mambo become a success. Finnish and African

youngsters met with the regular customers, mixed and everybody had a good time. The DJ became popular with his international beat. The dance floor was always full.

Whatever can happen when people meet

Last October Mambo moved closer to the crowds, to Murtokatu. It is a fascinating mixture of a bar and a night club and has an atmosphere of its own kind. On Tuesdays you can learn to dance salsa with the guidance of a teacher. Wednesdays are named "Brix and Jungle", Thursdays are more to African music and reggae, Fridays are for hiphop and Saturdays for calypso among other things. There are also live concerts and other events. One of the top events was the opening night on October with dance and music from all around the globe. You could hardly fit in.

The good-humoured name Mambo tells about Menard's idea with the restaurant. He wanted to come up with a place where people could meet easily.

– I wanted to get people of different kinds to interact with each other. Whatever can happen in Mambo, when people get together.

In a way Mambo is part of multiculturalism. Finnish and foreign people learn to know each other while having fun.

An entrepreneur and a dance teacher

Mambo is just one part of Menard's culture bound activities. He has graduated as a Bachelor of Arts in a famous Bagamoyo Art College in Tanzania. He came to Finland in the middle of the 1990's as a student and dance teacher in Orivesi Institute. Even now he is teaching traditional dancing and drumming in a dance group called Cheza Ngoma that was founded six years ago. He has also been teaching dance and music to children and handicapped people in Finland. In order to improve his teaching skills he went to a short course of pedagogy in Sibelius

Academy.

– I want to share knowledge and ideas with people. Teaching is something that I want to develop in myself.

Another challenge lies within Finnish business life. It is still so even though he has been living in Finland years before starting with his first bar. Being an entrepreneur in Finland is different to being one in Tanzania due to different conceptions of time, for example. – In Finland you always have to know your schedule one month beforehand. In Tanzania you can just grab your microphone, sit in your car and find an audience even the same night.

In Mambo shelves you can see Tanzanian beer bottles: Safari, Kilimanjaro and Ndovu. But you can't buy them yet since it has not been possible to import them. Menard thinks that the beers would be a success, though.

All in all, Mambo has found its place among the restaurants in Tampere. The customers are pleased with the music and the relaxed atmosphere.

– People tell me that there are no bad feelings in Mambo. People feel that Mambo is their place. Our aim is that nobody needs to feel as a stranger.

We have to stop talking as one of the dancing ladies approaches us. – Excuse me. The music is super but could you still play some salsa without saxophone? The bartender laughs. Why not?

Contact:

Ravintola Mambo
Murtokatu 1, Tampere
mponda@hotmail.com
tel. +358-44-5698107
Cheza Ngoma: Jonna Soli tel.
+358-40-7150369 or Menard.

Continues from page 23

necessarily the wish of the partners and beneficiaries.

Heli Liikkanen, Association of Finnish Local and Regional Authorities: The abstract development of the local government does not make sense, especially for the developing countries, because the problems there are often concrete and practical. But to link the concrete practical side to the local government: If there is a plan to build a school, it would make sense that the local government sees that it doesn't get supported by many sources. The aim is that we could support the planning of the municipality.

Heli Pimenoff, HEDEC and Uhusiano: It is often brought up that NGOs' and churches' co-operation somehow passes by the local government level. This way we weaken the local government, which is part of that civil society. This new municipality-to-municipality project is a good opportunity to combine NGO and municipality-municipality level.

Leif Packalén, Finnish-Tanzanian Friendship Association: In the best cases co-operation means that both parties do their best. I think that communication between cultures is full of difficulties and misunderstandings. Somewhere in between is an area where we understand each other. If we can accept this it would be much easier to work.

Tiina Kontinen: There are actually three cultures involved when speaking about project work: ours, the Tanzanian culture and the development co-operation culture, which has its own rules and vocabulary. I also wish to comment on the origin of organizations. It is dangerous to draw a parallel between the NGO situation in Finland and Tanzania. Our NGOs were born under different historical and cultural circumstances. Let's take the Housewives' Association of Finland (Marttaliitto). It is often cited as an example of an NGO that did a lot of work voluntarily without pay. I ask polemically: if there had been ten donor-offices offering money at that time, would they have applied? Or would they have refused monetary aid? The situations are completely different.

Uhusiano

Uhusiano r.y. on suomalaisten, Tansaniassa kehitysyhteistyötä harjoittavien kansalaisjärjestöjen perustama kattojärjestö. Sen päätehtävä on palvella järjestöjään tiedottamalla, koordinoimalla ja järjestämällä koulutusta. Uhusiano-tiedote ilmestyy muutaman kerran vuodessa. Tiedotetta toimittaa Uhusianon tiedotusryhmä, johon kuuluvat Kaisa Kivelä, Paula Kuusipalo ja Elina Puhto. Tiedote saa tukea Ulkoministeriön kehitysyhteistyön kansalaisjärjestöyksiköltä.

Uhusiano r.y. is an umbrella organization for Finnish NGOs that are involved in development co-operation with Tanzanian partners. Its main tasks are to share information, to co-ordinate its member organizations' activities and to arrange education for them. Uhusiano Newsletter comes out a couple of times in a year. The Newsletter team are Kaisa Kivelä, Paula Kuusipalo and Elina Puhto. The Newsletter is sponsored by the Finnish Ministry for Foreign Affairs, Department of Development Co-operation.

"Uhusiano" ni shirika mama la mashirika 14 yasiyo ya kiserikali ya Kifini. Mashirika ya Uhusiano yanashiriki kwenye kazi ya kujenga maendeleo katika nchi ya Tanzania, hasa katika eneo la Morogoro. Malengo ya Uhusiano ni kuimarisha mashirika yake kwa njia ya kubadilishana habari na kutoa mafunzo. "Uhusiano Newsletter" ni gazeti la Uhusiano. Linatolewa mara mbili mpaka mara nne kwa mwaka. Linatengenezwa na kamati ya habari ya Uhusiano. Wanakamati ni Kaisa Kivelä, Paula Kuusipalo na Elina Puhto.

Uhusiano-tiedote 1/2002
Painopaikka: Painopörssi, Helsinki
Painos: 600 kpl

Uhusiano jäsenjärjestöt Uhusiano member organizations

Humanistinen Ammattikorkeakoulu HUMAK

Katariina Ylipahkala
Kivirannantie 13-15, FI-95410 Tornio

Iisalmen Nuorison Tuki r.y.

Kivirannantie 32, FI-74130 Iisalmi
ideco@nettilinja.fi

Kehyapu Toinin Tori r.y.

Toini Niskanen
Kauppakatu 6, FI-44100 Äänekoski
toini.niskanen@pp.inet.fi

Msingin ystävyyssseura r.y.

Hanna Antila-Andersson
Mannerheimintie 85 C 57, FI-00270 Helsinki
antila.andersson@pp.inet.fi

Setlementtinuorten Liitto r.y.

Jorma Reinimaa/Terttu Olin
Sturenkatu 11, FI-00510 Helsinki

Tampereen kotitalousoppilaitos

Ulla Hepola
Koulukatu 18, FI-33200 Tampere

Toivala-säätiö

Markku Jokela
Pohjois-Savon Ammattikorkeakoulu, PL 6, FI-70201 Kuopio
markku.jokela@pspt.fi

TSL:n Vammalan seudun opintojärjestö

Satu Reunanen
Torstinmäentie 43, FI-38100 Karkku
satu.torstinmaki@kopteri.net

Vaasan Kehityskauppa Endelea r.y.

Airi Suvanto
Lastenkodink. 22 B, FI-65100 Vaasa

Vaasan kehityskaaseura r.y.

Leena Salminen
Vaasan maakuntakirjasto, FI-65101 Vaasa
leena.salminen@vaasa.fi

Vanhustyön keskusliitto

Jaakko Tuomi
Malmin kauppatie 26, FI-00700 Helsinki
jaakko.tuomi@saunalahti.fi

Viittakiven tuki r.y.

Elina Puhto
Katajanokanranta 17 D, FI-00160 Helsinki
puhto@softhome.net

Vöyrinkaupungin koulu

Hannele Hakkarainen
Vuorikatu 11, FI-64100 Vaasa

Äetsän seudun kehityskaaseura r.y.

Mervi Haapanen
Paanakedontie 5, FI-32740 Äetsä

YHTEYSTIETOJA - CONTACT INFORMATION

UHUSIANOn hallitus UHUSIANO board members

Puheenjohtaja/Chairperson

Kaarlo Koskimies
(Vaasan kehityksmaaseura/Vaasa Association for Developing Countries)
Huvilakatu 9
FI-65200 Vaasa
Tel. int. +358-50-3041046
E-mail: k.koskimies@pp.inet.fi

Varapuheenjohtaja/Vice Chairperson

Jaakko Tuomi
(Vanhustyön keskusliitto/Central Union for the Welfare of the Aged)
Raatiniehekatu 8
FI-53100 Lappeenranta
Tel. int. +358-40-5301934
E-mail: jaakko.tuomi@saunalahti.fi

Tiedottaja/Information Officer

Heli Pimenoff
(Äetsän seudun kehityksmaaseura/Äetsä Association for Developing Countries)
Stakes PI 220
FI-00531 Helsinki
Tel. int. +358-50-3395788
E-mail: heli.pimenoff@stakes.fi

Taloudenhoitaja/Treasurer

Marja-Liisa Männistö
(Kehyapu Toinin Tori)
Välsitie 8
FI-39500 Ikaalinen
Tel. int. +358-44-3540635
E-mail: mlm@ipponet.fi

Sirpa Ewvaraye
(Vaasan kehityksmaaseura/Vaasa Association for Developing Countries)
Karhentie 6 A 13
FI-65350 Vaasa
Tel. int. +358-6-3169728
E-mail: sirpa.ewvaraye@vaasa.fi

Kyösti Kauppinen
(Iisalmen Nuorison Tuki/Iisalmi Youth Aid)
Kivirannantie 32
FI-74130 Iisalmi
Tel. int. +358-40-5372230
E-mail: kehypaja@nettiliina.fi

Elina Puhto
(Viittakiven tuki/Viittakivi Alumni Association)
Katajanokanranta 17 D 40
FI-00160 Helsinki
Tel. int. +358-40-7461635
E-mail: puhto@softhome.net

Pertti Purhonen
(Toivala-säätiö/Toivala Foundation)
Putamonkatu 3
FI-77600 Suonenjoki
Tel. int. +358-40-5860123
E-mail: peritti.purhonen@raketti.net

Satu Reunanen
(TSL:n Vammalan osasto/Workers Educational Association of Vammala)
Torstinmäentie 43
FI-38100 Karkku
Tel. int. +358-50-3245385
E-mail: satu.torstinmaki@kopteri.net

VARAJÄSENET/VICE MEMBERS

Tuomo Haapaniemi
(Äetsän seudun kehityksmaaseura/
Äetsä Association for Developing
Countries)
Karkunkyläntie 424
FI-38140 Kärppälä
Tel. int. +358-400-505122
E-mail: tuomo.haapaniemi@kopteri.net

Leena Salminen
(Vaasan kehityksmaaseura/
Vaasa Association for Developing
Countries)
Kaupunginkirjasto
FI-65101 Vaasa
Tel. int. +358-40-5249998
E-mail: leena.salminen@vaasa.fi

Hanna Paulomäki
(Aurinkokeittäjät - Jiko la jua)
E-mail: aurinkokeittajat@hotmail.com

Nora Witans
(Viittakiven tuki/
Viittakivi Alumni Association)
Arentinkuja 1 B 232
FI-00410 Helsinki
Tel. int. +358-40-7000362

Ann-Mar Kimmo
Joukolantie 3 E 41
FI-00610 Helsinki

Annu Piirto
Kurkimäentie 19 A 6
FI-00940 Helsinki
Tel. int. +358-50-3096901
E-mail: annu.piirto@yahoo.co.uk

Pia Mäkelä
Jääskeläntie 39
FI-02660 Espoo
Tel. int. +358-40-8237176
E-mail: pia.makela@heureka.fi

Ruut Kaukinen
Svinhufvudintie 11 E 52
FI-00570 Helsinki
Tel. int. +358-50-3481575
E-mail: ruut.kaukinen@puheopisto.fi

UHUSIANOn jäsenyys/tiedotteen tilaus membership/Newsletter orders

Uhusianoon kuuluu jäseninä sekä yksittäisiä henkilöitä että erilaisia järjestöjä. Liittyä voi maksamalla jäsenmaksun Uhusianon tilille 566006-212195. Jäsenmaksun suuruus on järjestöiltä 50 e/kalenterivuosi ja yksityishenkilöiltä 16,70 e/kalenterivuosi (opiskelijat 8,40 e). Uhusiano-tiedote postitetaan kaikille jäsenille kotiin. Tämän vuoksi muista ilmoittaa taloudenhoitajalle myös osoitteesi!

Uhusiano members are individual persons and different organizations. You can become a member by paying the annual membership fee in Uhusiano account 566006-212195. The fee for organizations is 50 e/year and for individuals 16,70 e/year (for students 8,40 e). The Uhusiano Newsletter is mailed to all members, so please inform the treasurer with your address, as well.

muita UHUSIANOlaisia other UHUSIANO contacts

Edustaja Kepan hallituksessa/Uhusiano representative in Kepa Board

Sisko Ojanen
(Iisalmen Nuorison Tuki/Iisalmi Youth Aid)
Harjukatu 3 B 22
FI-00500 Helsinki
Tel. int. +358-50-3806516
E-mail: sisko.ojanen@lippii.fi

sisarjärjestö UNGO Tanzanian partner UNGO

Puheenjohtaja/Chairperson

Modest J. Mkude

Sihteerit/Secretary
Johnson Nyingi

P.O. Box 1835
Morogoro
Tanzania
Tel./Fax int. +255 23 2604421
E-mail: ungomoro@yahoo.co.uk

[Faint, illegible markings]